

DOBŘÁ ADRESA

Z obsahu

Kristián Čura

Jiří Hůla

Vladimír Martinec

Miroslav Pech

Martin Vokurka

Obsah:

Bachor

- Michal Šanda: **Fotoaktualita** (3)
Čítanka **Dobré adresy** – Michal Šanda: **Sudamerická romance** (4)
Leoš Němec: **Ryba na střeše, Synonymum jako prase v moravském nářečí** (10)
Michal Šanda: **Devět hřbitovních bran – Jistebnice** (12)
Michal Šanda: **Z antikvariátních banánovek – Sta zábavných nápadů** (18)
Martin Vokurka: **Básně na únor** (22)

Kniha

- Paseka v háji české literatury – Jindřich Francek: **Mordy a jiné zločiny – 100 kriminálních případů** (24)
Pavel Herot: **Třebíčské záznamy** (26)
Paralelní literatura 5 – Konspirační básně (28)
Michal Šanda: **Komentovaný slovník Jaroslava Kunertai** (31)
Vladimír Martinec: **Rodina** (32)
Miroslav Pech: **Američané jedí kaktusy** (34)

Čepec

- Našlápnuto** – Dalibor Podaný: **Žihadlové mýdlo** (36)
Dušan Šutarík: **V tom gulečnicku je zakliate dievča** (40)
Marian Karlický: **Úsečky kukačky** (42)
Petr Štengl: **Nad sbírkami Benedikta Dyrlicha a Boženy Správcové** (44)
Roman Rops-Tůma: **KO / Hypotéza** (46)

Slez

- Wagner a Liszt v Piešťanech** (48)
Kristián Čura: **Aforizmy** (50)
Morytát (53)
Jiří Hůla: **Nekonečný příběh** (54)

Na titulní stránce: Michal Šanda, hřbitov v Jistebnici (k článku na str. 12)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 2, rok 2014, ročník 15. E-mail: dobraadresa@dobraadresa.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Petr Štengl. Redakce: Václav Dvořák, Štěpán Kučera, Michal Šanda, Štefan Švec, Martin Vokurka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Vystavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafín a FirstNet, a. s. Časopis je exportován Ústavem pro Českou literaturu AV ČR. ISSN 1804-963X

**SYSTÉM NAVIGACE:
KLEPNĚTE!**

První stránka (titulní):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenesou přímo na příslušné stránky. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevrou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):
BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenesou na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

Napsal nám tuhle jeden čtenář, že v Dobré adrese publikujeme sračky. Vzali jsme si z toho ponaučení a rozdělili toto číslo na čtyři části kravského žaludku, aby byla naše literární žeň pro čtenářstvo pokud možno co nejstravitelnější. Však on ten výsledný produkt činnosti kravského žaludku je vítaným zdrojem k vytváření biohmoty pro každého zahrádkáře.

Dobrý kompost všem přeje

Petr Štengl

N aho ře Foto- aktu- alita

Foto Michal Šanda

Citát měsíce

Musím se k něčemu přiznat: Švejka jsem nepsal já. To jsem takhle jednou jel ve vlaku z Ostravy do Brna...

Poslední dopis Jaroslava Haška dokládající, že tato železniční trať je zřejmě prokletá, objevil

Evžen Telátka

emeritní profesor filozofie

B

ach

or

Čítanka DA:
Michal Šanda
Sudamerická romance

Foto: Michal Šanda,
autoportrét

Na svých mystifikačních literárních toulkách fiktivními prostory prozaik Michal Šanda (1965) zavedl čtenáře poprvé mezi mississippijské bluesmany (Blues 1890-1940, vyšlo 2000), podruhé do středočeské Stoklasné Lhoty (Obecní radní, 2001) a nyní - v závěrečném svazku volné trilogie - do Jižní Ameriky.

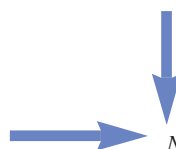
Sudamerická romance tematizuje osídlování argentinského Gran Chaca: je básnivou kronikou, kterou v dubnu 1913 sepsal a fotografiemi doprovodil smyšlený český kolonista Bartolomeo Doubrava z Ra-komi u Chudenic. Ústřední dějovou linií knihy je milostný vztah hrdiny s prostořekou kreolskou dívkou Sarou, která se před Bartolomeem záhadně objeví "po otevření piksly burských oříšků". Děj se napíná skrze bezmála stovku drobných a většinou pointovaných vyprávění, jejichž aktéry jsou domorodí obyvatelé a další kolonizátoři a která nacházejí své pozadí v márquezovském magickém realismu.

Ten v knize stírá hranici mezi realitou a snem a v jeho rámci se prolínají časové vrstvy a zvířata a věci procházejí proměnou antropomorfizace: třeba Doubravovým a Sařiným domácím přítelem se hned zkraje knihy stane mluvící lenochod, respektive mravenčík.

V druhé rovině čtení je Sudamerická romance dalším z autorských panoptik jazyka o sobě: textem prosyceným zvukomalebnými hispanismy a španělskými sentencemi, které - ačkoli jim nemusíme rozumět - představují poezii v čiré podobě. A konečně: v podstatě celá tvorba Michala Šandy má charakter melancholických ohlédnutí za starými dějinami, je svědectvím o rozchodu nového světa s tradičními fenomény minulosti. V tomto ohledu je rok 1913, poslední rok před světovými válkami, více než příznačnou autorskou volbou.

Sudamerická romance je žánrově těžko zařaditelnou básnickou prózou: protínají se v ní vlivy zmíněného magického realismu, ale i svěží naivistická stylizace, hravé dada, recese. V posledku tak do autora psaní vstupují i postmoderní estetické kánony, v jejichž duchu se příběh mění v asociativní pásmo retrovyprávění nadnášené vlastním autorským pojetím času (respektive bezčasí) a především radostí z psaní.

Radim Kopáč

Někdo možná prohlásí celé toto vyprávění za lež, ale jsou případy, kdy něco nelze nazvat lží jenom proto, že se to třeba nestalo.

John Steinbeck

Generál osídlování Gran Chaca

Budova administracíonu byla omšelá rezidence, jíž oficiózní důstojnost dodávala pouze vlajka povíjající na balkoně. Pleskání cípů o žerd se neslo dlážděným patiem zastíněným mangovníkem až k schůdkům před dveře kanceláře. Vystoupal jsem po schůdkách nahoru. Cedulku u vchodu s otvírací dobou, samozřejmost na úřadech v Evropě, v administracíonu nahrazovala klika. Buď klika je ve dveřích a kancelář má otevřeno, nebo ve dveřích klika není. Ergo se dnes neúřaduje. Strážcem kliky a gouvernerem pro teritorium Chaco byl rozložitý muž s glotovými manžetami navlečenými přes rukávy dvouřadového tvídového saka. Řetízek od remontoirek mu ostentativně čouhal z náprsenky. Pokud se ctihodnost dá poměřovat množstvím karátů a délkou doutníku, byl García Ques hombre. Rutinním pohybem přisunul doprostřed psacího stolu litinovou sošku San Martína. Obřadně ode mne přijal padesát pesos, jež srovnal do komínku. Následně pesa s nemenší obřadností vložil do generálovy napřažené ručičky. Padesát pesos. Přesně tolik činil usnesením argentinského parlamentu o teritoriích poplatek za pronájem neosídlených parcel.

Okolo pultu spočivaly
po podlaze navršené
sudy kolomazi a pytle
s obilím. Na regálech
překypujících
neuvěřitelnou směsicí
zboží se dalo nalézt
snad cokoli na světě,
co je určené k prodeji,
bičem počínaje.
Konzervy, šrouby,
koření, káva, svítilny,
střelivo, celtý. Růženec
zapadlý mezi cep
a agusu k prořezávání
kukuřičných klasů.
Byla tu sedla, postroje
do carrety na koně,
pro gauča ostruhy,
bolasa, karabiny,
suchary. Na skobách
visela zavěšená řešeta
a dozrávaly štangle
salámů.

„No esté satisfecho,“* pokrčil rameny
García Ques.

Odepnul jsem z opasku toboleku s peně-
zi a vysázel na ručičku další pesa. Nakonec
komínek narostl do osmdesáti. S příštím
pesem se hlava spřažená táhlem s ručičkou
naklonila vahou mincí dopředu. Soška ge-
nerála zasalutovala; pesa zacinkala na dně
pokladničky.

„San Martín es un general sabio.“**

García Ques se zhoupl v křesle. Oharkem
doutníku ukázal na mapu zavěšenou kdesi
nad šanony v přítomí nevětrané kanceláře,
zatměné žaluziemi. Kroužek kouře nad
Roca Góngora y Rey byla má chacra.

* Není spokojen.

** San Martín je moudrý generál.

Vyzvánějící mršina

V čase mého příjezdu do Sudameriky,
v dubnu roku 1913, bylo Barrenqueras
provinciální městečko se svěbytným la-
tinským šmakem. Rytmus života jeho
obyvatel předurčoval kostelní zvon. Na
věnci odlitá písmena P. N. B. D. se s čer-
nohumornou jízlivostí nabízela vyložit
Protéja nos e barrenado Dios. Ochraňuj
nás, potrhly Bože. Mezi vyzváněním zvo-
nu na nešpory a klekáním tu chcipl
pes. Jeho mršina se povalovala u kašny na
tržišti, a pokud ji kdo vzal na vědomí, ma-
ximálně ji nártem boty pokopl k obrubní-
ku. Za ohradou z prken spadaly uličky
s patrovými domy v koloniálním stylu po
úbočí nevysokého kopce k Paraná. V pří-
stavu prosyceném oděrem zahnívající vo-
dy a splašků vykládali na vratkých láv-
kách peóni na molo bedny a uprázdněná
podpalubí vysloužilých kolesových missis-
sippských veteránů zaplňovali dřevem pro
parostroje. Hlouchek zevlounů, čekajících
na pštrosí rodeo pořádané v hangáru v do-
cích, si zpestřoval kratochvíli metáním bo-
cci po písčitém plácku u úvaziště parníků

a dohadováním, zda má větší ponor Teyú-
caré, nebo Masfeñer.

5 : 3 na Masfeñera.

Nečekal jsem na rozuzlení sázek. Přé-
kročil jsem zuboženou psí mršinu a vydal se
do almacénu.

Winchester za cascabela

Za ohradou, v nejnižším z vápnem omítnu-
tých domků zabubnoval Norimberčan Car-
lo Schmidt tučnými prstíky na klávesnici
sčítacího stroje. Okolo pultu spočivaly po
podlaze navršené sudy kolomazi a pytle
s obilím. Na regálech překypujících neuvě-
řitelnou směsicí zboží se dalo nalézt snad
cokoli na světě, co je určené k prodeji, bi-
čem počínaje. Konzervy, šrouby, koření, ká-
va, svítilny, střelivo, celtý. Růženec zapadlý
mezi cep a agusu k prořezávání kukuřič-
ných klasů. Byla tu sedla, postroje do carre-
ty na koně, pro gauča ostruhy, bolasa, ka-
rabiny, suchary. Na skobách visela zavěšená
řešeta a dozrávaly štangle salámů. Sám Sch-
midt však strategicky zaujímal pozici před
šifonérem opatřeným mohutnou petlicí,
obsahujícím cigarros a kořalku. Zdůvodně-
ní pro nezbytnost koupě každého předmětu
sypal z rukávu s graciézní samozřejmostí ja-
ko mistr magického umění a principál ble-
šího cirkusu Chan-Singh okované vši ze
sombreira.

Na sčítacím stroji namarkoval sombre-
ro a s tvrdým bavorským přízvukem dodal:
„Un buen sombrero.“

Schmidtovu půvabu nebylo možno ne-
podlehnout. Odstranil petlici ze šifonéru
a na pult rozprostřel srolovanou kůži casca-
bela.

„Musela to být pořádná potvora. Bez hla-
vy samotná kůže měří tucet palců. U mne
máš ale za cenu cascabela winchester. Win-
chesterem cascabelů odbouchneš, co hrdlo
ráčí. A s tím sombrerem jsi udělal dobře. Při
míření ti nebude svítit slunce do očí.“

Opáčil jsem, proč mám střílet cascabely?

„Střílej pásovce.“

„Proč pásovce?“

„Tak vystřel třeba do vzduchu pro radost, že hřeby ti dám zadarmo. Za deset centavos 264 kovaných krováků. Řekni, není to zadarmo?“

Přibalil jsem tedy k beztak už obrovské bagáži na jeho radu winchester a tři krabice hřebů po sto kusech.

„No, no, gringo!“ zarazil mne Schmidt, „doscientos sensenta y cuatro.“*

* Dvě stě šedesát čtyři.

Piksla burských oříšků

Zatímco Schmidt odpočítával hřeb po hřebu, usedl jsem na terasu před almacén a otevřel si pikslu burských oříšků. Kronika je pregnantní záležitost a nemíním ji znevěrohodňovat spekulacemi, zda to mělo co do činění s onou pikslou. Dodnes to nevím určitě. Prostě tu lousknutím oříšku byla. Sotva dvacetiletá kreolka s rancem svázaným do lingery. Černé vlasy rozdělené pěšinkou jí pokrývaly útlá ramena zahalená v ponču. Seběhl jsem po pěšince dolů. Na asketicky pohublé, do bronzova opálené tváři se švenknutí panenek pod řasami prolulo s úsměvem na rtech. Úst jsem si všiml okamžitě. Pusa té dívky mě uhranula a mou vlastní pusou měla vzápětí přimět vypustit z úst rozechvělé banality.

Zároveň mě provokovalo, jak rozhazovačně s ní tá dívka zachází. Během jediného nadechnutí vystřídala repertoár od úsměvu po ironický úšklebek v nesčetných podobách a nuancích. Některé z nich nepostrádaly gotickou vznešenost.

„Z gotiky dostávám kopřivku,“ ohradila se. První slovo, které jsem však od ní uslyšel, bylo pindy.

„Pindy!“

Hrábl jsem do piksly a hrstí burských oříšků zazdil portál Sařiny gotické pusu. Sara se ta prostořeká dívka z oříšků jmenovala.

Balustrádový zákon

Schmidt vyvlekl z kolny carretu a pomohl mi k ní připřáhnout koně, jenž na balustrádě okusoval pnoucí se divoké víno. Kůň nevypadal nic moc, při dobré péči by však měl všechny předpoklady rozvinout se do ušlechtilé krásy. Byl to středně vysoký hnědák. Plavou hřívou měl umolousanou a pod ní na krku nezhojené šrámy. Dokonce nebyl ani podkovaný.

„U vás si musel zakusit očistec,“ poznal jsem. „Skrz žebra je mu vidět do břicha.“

„To nebyl můj kůň.“

„Či tedy?“ otázal jsem se, neboť ve mně počalo klíčit jisté podezření.

„Hele, gringo, byl můj a nebyl můj. Či balustrádu kůň okusuje, toho je. To je zákon Chaca. Nelam si s tím hlavu, víš, jak jsou zákony vachrlatý. Já ti Matena prodal a teď je tvůj,“ ubezpečil mne Schmidt.

Hodil jsem na carretu poslední pytel s fazolemi.

„On je Mateno?“

„Hotoovo? Jasně že Mateno. Mateno!“ Kůň zastříhal ušima. Schmidt jej podrbl na nozdřích, a jako bychom se Sarou k sobě patřili odedávna, vysadil Saru na kozlík. Sara se překvapena nenadálým gentlemanstvím zmohla pouze na obdivné „Óóó!“ a předala mi opratě. Byl nejvyšší čas vydat se na cestu.

Cochuno

Podle Quesových vágních instrukcí jsme věděli, že za Barrenqueras máme na konci pralesní caminy projet proti vyschlému proudu kaňonem Cañada de Las Golondrinas. Kolem kaňonu se do nedohledna rozprostírala rovinatá planina porostlá cortaderou. Monotónnost krajiny zpestřovaly jen solitéry bachratých kaktusů. Po poledni jsme narazili na sesunutý břeh a vyvlekli carretu z kaňonu. Napříč pampou jsme za-

mířili k palmám rýsujícím se na obzoru. Pampa tu byla protkaná sítí lagun a bažinatých mokřadů. Na severu přecházela do neproniklého pralesa, končícího kdesi v Paraguai. Nejprůhodnější místem pro zbudování rancho se ukázala být remíza mezi vzrostlými guayacány a algarrobami, u ústí dosud bezejmenného potoka. Cortadera tu byla zelená a svěží. Na jednom ze stébel balancoval cochuno. Ubalil jsem si cigaretu a pozoroval jeho pachtění.

„Co máš propánakrále v tom kufru,“ pravila Sara, vykládajíc z carrety naše zavazadla.

„Proč se ptáš?“

„Protože já ho sama neunesu.“

Cochuno se pachtil s pavučinou, venkonce je to pavouk, ale Sařino pachtění těžkého kalibru bylo zbytečné. Vždyť jsem jí přislíbil, že zavazadla z carrety sundám. Típnul jsem nedokouřenou cigaretu, na nehet nabral cochuna a odfoukl jej o kus dál do trávy, kde nehrozilo, že bude kufrem rozdrčen.

Kufr

Při vandru Prácheňskem jsem na něm v couráku Rudolfovo-Netolice Hbf uhájil ambo jambo v licitovaném mariáši proti rittmisterovi Szemzőovi. Původně však sloužil v otcově oficíně za budoár nakadeřeným manekýnám vystřihaným z modistických katalogů. Svrchu je natřen šelakem a temperami doladěný do odstínů hnědi. Fortelná kartonážní práce. Rád bych viděl třeba proutěný kufr, jak by obstál, pokud bych mu do víka praštil žaludským esem. Manekýnám se tou ranou způsobně zatajil dech. Odemkl jsem mosazný zámek. Z někdejšího budoáru po manekýnách v útrobách kufru zbyl fonograf. Položil jsem jej na carretu a při Tangu de la Caminita, linoucím se z ceresinového válečku, jsme se Sarou roztančili nakropenou hlínu smíšenou s posrpenou travou do kadlubů

Rozžal jsem farol
a zpod matrace vyndal
náboje. Nikdy totiž
nenechávám přes noc
winchester nabitý.
Proč hazardovat.
Zasunout patronu do
zásobníku je záležitostí
tří grifem
zautomatizovaných
pohybů. Po špičkách
jsem se s puškou
odplížil ve směru
šramotu. Všechno bylo
na stejném místě, jak
jsme to před
soumrakem zanechali
rozkramařené. Uhasil
jsem farol a vsoukal se
pod mosquiteru zpátky
na matraci. Namísto
Sařiny tváře jsem však
nahmatal chundelatý
nosan.

na děláni vepřovic. Sara byla znamenitá tanečnice, v pase jako pírkó. Její bosé nohy klouzaly blátem ladněji než po parketu na Žofíně.

Hřeb

Konstrukci k vyzdění budoucího rancho jsem sbil z otesaného kmene guayacánu hřeby od almacenera Schmidta. Zatloukal jsem je do čerstvosti vonícího dřeva a s každým příštím zatlučeným hřebem mi Schmidt s jeho podivínským odpočítávacím hřebů na kus připadal víc a víc jako pošetilec, dokud Tango de la Caminita nedohrálo a nesešplhal jsem dolů na zem. Právě jsem se hmoždil s přenoskou, když na mne zavolala duchapřítomná Sara, že se svorník krovu rozvírá. Hrozícímu zborcení zabránila ona. Nechal jsem přenosku přenoskou a hnal se ke krabici s hřeby. Byla prázdná. Naštěstí si Sara vzpomněla na hřeb, jímž jsem utemoval rozviklanou rukojeť mačety. Dvoustý šedesátý čtvrtý. Zatloukaje ho do svorníku jsem si uvědomil, že Schmidt vůbec není podivín. Naše rancho stojí na jediném hřebu. Nebýt jej, ostatních dvě stě třiašedesát by bylo na draka. Přesto mě je ten prohnaný kšeftman donutil zakoupit.

Potom už zbývalo jenom na krokev připravit kufr. Bude z něj dobrá střecha. Na dotvrzení pravdivosti této domněnky pestrobarevné cestovní nálepky obsypal hrozen kolibříků. Červeného kolibříka zaujalo držadlo, ocalouněné modrým sametem.

Lenochod

Předešlé kočovné noci strávené pod carreťou na holé zemi Saru uondaly a v rancho usnula jako špalek, jen co dolehla na matraci. Bylo moc příjemné cítit bezprostřední blízkost jejího zmalátnělého těla. Položila si na mne hlavu a mou ruku si přivínila pod

bradu. Já jsem ji na oplátku nezaneprázdněnou rukou hladil po tváři. Než usnula docela, vtiskla mi do dlaně polibek. Rád Saru hladím po tváři. Musím jí to povědět, až se naučím, jak se španělsky řekne tváře jako slabikáře. Dřív bylo ale záhodno vyprovodit nezvaného hosta.

Rozžal jsem farol a zpod matrace vyndal náboje. Nikdy totiž nenechávám přes noc winchester nabitý. Proč hazardovat. Zasunout patronu do zásobníku je záležitostí tří grifem zautomatizovaných pohybů. Po špičkách jsem se s puškou odplížil ve směru šramotu. Všechno bylo na stejném místě, jak jsme to před soumrakem zanechali rozkramařené. Uhasil jsem farol a vsoukal se pod mosquiteru zpátky na matraci. Namísto Sařiny tváře jsem však nahmatal chundelatý nosan. Než jsem se stačil vyděsit, pravil lenochod: „Spi. Noc je ke spaní a ke špacírování po rancho zas den.“

Stulil se mezi mne a Saru a také on usnul jako špalek.

Maté

Ráno mě probudil klotot vřící vody na matě a praskání bublinek vystřikujících nad obrubu pavy. Obzvlášť naducaná bublina doprskla až dprostředka La Razónu. Sara s lenochodem seděli v kuchyni zabráni do četby a ani bublina na rozečteném článku je nepřiměla přesunout pozornost na ústřední chod naší snídane. Zamokřený titulek Sara pouze osušila cípem šatů.

S maté se to má jako s Enriquem Garibaldim a jeho pizzou. Nic se nesmí uspěchat. Maté má svůj vnitřní čas. Naplní-li se kdy čas maté, vsype lenochod hrst yerbového prášku do calabazy z vydlabaného turku. Sara ho snad už konečně spaří vodou z pavy do ruda rozfajrované. Zatím to však moc optimisticky nevypadá. Času maté totiž schází minutová rafička. Bombilla, stříbrná rourka opatřená sítkem, pomoci níž se maté srká. Kde sakra je?

„Na okně,“ vzhledl lenochod od La Razónu.
„Dobré ráno,“ popřála mi Sara.

Dopis bez adresáta

Reklamní cedule na neapolskou pizzu na galpónu u kolejíště duněla v poryvech pampera, strhávajícího s sebou mlžný opar zvěřeného prachu. Vlak přibrzdil a já seskočil z nárazníku. Měl jsem hlad a pizza by mi přišla k chuti. Krom toho jsem si zkušenostmi ověřil, že v nádražních restaurantech se dá získat spousta informací potřebných pro zorientování se v neznámém městě. Uvnitř galpónu dřepěl šlachovitý mužik s cvikem na nose a přehraboval se v poštovním pytlí. Jakmile zaslechl vrznutí dveří, neurvale mne upozornil, že pizzu nemá. Má pouze hák. Nazdařbůh vytáhl z pytle obálku a nehtem oddloubl pečť.

„Osobně tě mám, gringo, taky na háku.“ Oním hákem zřejmě mýnil hák v průčelí, na nějž průvodčí poštovního vagónu vykloňší se na stupátko nabodávající pytel s korespondencí adresovanou do Barrenqueras. Neapolitánova práce spočívá v tom, že pytel sejme z háku. Proto nemá kdy na pečení pizzy. Celé dny pročitá dopisy.

„Možná jsi prima chlap, jenomže já nestojím o zákazníky. Zdržují mě. Přece se však pizzy dočkáš. Nebude to trvat ani měsíce. Co je psáno, je dáno. SÍ? Tady je psáno, že 26. 4. upeču pizzu s ančovičkami a ty že mě vyfotografuješ kamerou Goldwein.“ Upravil si cvikr a pokračoval: „Nic se nesmí uspěchat. Pro pizzu čas teprve nastane. Rozeznat pravý čas je důležité. Vteřinu před anebo po, a hák mineš a pytel s poštou je rozšmelcovaný po pražcích.“

Prohlédl si mne zkoumavým pohledem, jestli jsem rozuměl.

„SÍ?“

Rozuměl jsem, že zůstanu o hladu.

„Teď nastal čas dát si cañu,“ zaradoval se a oběma nám nalil poctivou míru třtinové kořalky do zavařovacích sklenic od oliv.

„Až dopijeme, půjdeš do administraciínu pronajmout si chacru. Tak to stojí v dopise. Administraciín poznáš podle fangle na balkoně. Přístav rovněž trefíš snadno. Pořád s kopce labyrintem uliček, nemůžeš se splést. Dědek, co nejlíp metá bocciu na písčitém plácku mezi úvazišti parníků, je Juan Ramírez. Ukáže ti cestu ke Schmidovu almacénu. Řekni, že tě posílá Garibaldi.“

„Na Schmidta,“ navrhl jsem přípitek, aniž bych měl ponětí, kdo je Schmidt. Od brzdaře, jenž mě v Sunchales natrapíroval, že jedu načerno, jsem věděl, že je almacenerem. Ne však, co to je almacén. Sám netuším, proč jsem ten přípitek navrhl.

„Na můj vkus moc blbne s Bismarckem.“

„Tak na co?“

„Na číslo 264. Se Schmidtovýma hřebama se to má jako s mojí pizzou,“ pravil Garibaldi.

Laguna

Dnes jsem se vypravil prozkoumat lagunu. Hradba vysokých trav podobných rákosu mě záhy přinutila sesednout s koně a prosekat picadu. Už s prvním zásekem se z rákosin vyrojila mračna poleťavé havěti. Nejméně neškodně vypadaly bicho colorado. Bicho je nazývala Sara, když mi je zakouslé pod nehty doma vypichovala jehlou. Nemám důvod jí nevěřit. Zbrocený potom jsem se s mačetou probíjel ke světlu probleskujícímu mezi stvoly. Ruce jsem měl pobodané a pořezané od rákosin, avšak výsledek mého dobrodružství stál za tu námahu. Na konci picady se po podetnutí posledního stvolu otevřela laguna v absolutní nádheře. Nad zrcadlolesklou hladinou orámovanou vřeštěním pralesa se vznášela vážka a nahoře na nebi volavky. Na ostrůvku se otrásali z mokré srsti carpinchové a pod vybělenou kostrou lapacha se rochnila želva. Zbloudilou jalovici uvázlou v bahně dával jaguár. Tlapou jí zasadil ránu do šíje a drápy strhnul do mělké vody. Dobrodil jsem na krok od něho. Zakrvácenými špičáky rval cáry masa z dohasínající kořisti.

Náhle se atmosféra nad lagunou proměnila k nepoznání. Varovný křik opic utichl a na obloze namísto volavek v soustředných kruzích plachtili supi chimango.

Opuštěný rokový kabinet

U večere jsem uspořádal poradou, v jakém oboru budeme podnikat. Sara nám k tomu uvařila puchero. Puchero, což ve španělštině znamená hrnec, varí gaučové při shánění dobytka na estancie. Recept na puchero je proto prostý: naházejte do hrnce. K sušenému masu, batátům a fazolím přidává Sara do kotlíku ještě ma-donku po babičce. Z atributu sítě usuzujeme s lenochodem na svatou Blandianu. Aby puchero mělo říz, potřel ji tabascem.

Nabízelo se přehršel variant. Odchytnout zdivočelé krávy a pěstovat dobytek. Rozorat pampu a na panenské půdě založit plantáže ca?i. Nebo tabáku. Nebo pomerančovnickový sad?

„Dej se do holportu s jaguárem a zřídíme si jatka, jako má Swift Comp. v Berisse.“

To je celý lenochod. Přitom na něj jsem spoléhal. Je sečtělý La Razónem a vyzná se v kursech akcií. Sary nebylo možno se zeptat. Umyla v neckách sněžený hrnec od večere a vychována anachronismem conquistadorského bontonu opustila rokový kabinet.

B
ach
or

Leoš

Ryba na střeše

Znal jsem jedno údolí, nad ním pár chalup v lese ztracené vesnice. Příkré svahy údolu měly řídký smrkový vous, jen tu a tam prošedivělý břízou. Potok jako když hada švihne, točil a krčil se ve stínu pod svahem. Jen občas vběhnul do louky, aby na slunci své ohbí ohřál a osvěžil louku trpící úpalem. Stepní traviny na louce, jakoby čekaly na příjezd kmene indiánů. Ale ti nejedou.

Zcela samy, bez pasáček, krávy a hejna hus každé ráno sešly pomalu k potoku v údolí, aby se k večeru neomylně vrátily do svých chalup. Vždy správně, a v plném až různém počtu. Do konce života to ve mně zanechá dojem, jako v Darwinovi zanechaly Galapágy. Od té doby, mám-li někoho oceňovat, nikdy nepoužívám příměr „ty krávo blbá,“ nebo „ty huso pitomá.“ Spíše sáhnu po obvyklejším výrazu.

Husy i krávy si oblíbily místo uprostřed louky, kde jim vesničané z drnů postavili na potoce malou hráz. Potok zde byl širší a mělčí a nad hrází byl brod. Jezdilo se tudy do sousední vesnice a přejít potok zde mohl i pasoucí se skot. V hrázi byla stojatá zkalená voda, ale teplejší než v proudu. Každé ráno i tam, před příchodem zvířectva, byla voda čistá jako celý potok. Jen po bouřce potok mohutněl, zaplavoval nivu a měl barvu hodně osmahlé cibulky.

V hrázi si husy hrály na labutě, překřikovaly se svým hlasitým a docela protivným gagaga a syčely jak stará pára u perónu. Odtud, dolů po potoce, jako plachetnice plulo husí peří.

Pár chat na okraji lesa nijak nerušilo řád údolí, který zde panoval již staletí. Raci v potoce nudou lezli pozpátku, pstruzi honili pěřovou flotilu plovoucí do Černého moře a ledňáček si v jižním hliněném břehu zateploval hnízdo.

Za úzkými otvory ve výběžcích vápencových skal se skrývaly jeskyně, útočiště mnoha

netopýrů, nočních mūr a lesní zvěře. Indiánský poklad v některé z nich, jakoby čekal na příjezd kmene indiánů. Ale ti nejedou. Zřejmě jejich špehové zjistili, že údolí okolo brodu a kolem hráze, zaminovaly kravence a nášlapné husince.

Jenže, nejen indiánské kmeny jsou závistivé. Náčelníci v lese ztracené vesnice za pár soudků ohnivé slivovice a tučet mysliveckých kamizol, prodali své údolí komandům z okresní pevnosti. Nic nebyly platné nářky vesničanů a chatařů. Za pár centů museli zlodějským prospektorům z pozemkového úřadu prodat své cihlové wigwamy a teepee za úřední odhad. A ještě jim prospektoři na jejich zlostí zkřivené orlí nosy navěšeli bulíky, že velký bílý muž v okresní pevnosti bude trpět nedostatkem čisté pitné vody, pokud se zde nepostaví přehrada.

To bylo v minulém století. Dnes již údolí hus není. Řídký vous na stráních byl vykácen, wigwamy pobořeny a husy prodány do Vídně. Na stavbu sypané hráze navozily Tatry hlušinu z rezervace v Rožínce. Hráz od té doby v noci svítí jako Manitou. Staří usedlíci již nemohou pod splávkem rukama chytat pstruhy a skot dostihl osud bizonů. Byl vybit a jeho přitroublé bučení umlčeno, stejně jako remcání selských potomků.

Od té doby uplynulo mnoho jar. Nedočené potrubí do okresní pevnosti již zrezivělo a voda se do pevnosti dováží v plastových lahvích. Někteří bílí muži, než prázdné láhve odevzdají svému bohu k recyklaci, rituálně po nich poskakují a nakonec je zašroubují, aby se jejich plastové duše do nich nevrátily, a po separaci se z recyklace nevykroutily reinkarnací.

Jen občas, když velitel sypané hráze z povodí Moravy upustí z přehrady vodu a hladina klesne, jsou vidět zatopené pří-

Němec

bytky. V takovém okamžiku se pamětníci shromažďují se svými vnoučaty na skalní ostrožně nad přehradou, sedí a mlčky hledí do vody, jako indiáni do ohně.

„Co tam vidíš dědo?“ ptal se jednou vnuk svého dědečka. Děda se na něho láskyplně podíval, pohladil chlapcovo číro a řekl: „Rybu na střeše, jasný sokole.“ Vnuk se k němu přitisknul a zašeptal: „Mám tě rád dědo.“

Synonymum jako prase v moravském nářečí

Kruh přátel moravštiny, sdružený kolem brněnského orloje, připravuje přednášku na téma „Od Velké Moravy k Super Moravě“. Přednáška, určená především pro pražské zájemce původem z Moravy, bude přednesena na chalupě u lesa. Poloha lesa bude ještě upřesněna. Vzhledem k požadavku uspokojit všechny zájemce o vstupenky, považují za vhodné seznámit čtenářskou obec s obsahem přednášky, aby nedošlo ke zbytečným strkanicím, jako minule. Tedy čtěte a nespěchejte.

Výrazem pro něco velikého na Moravě není Titanic ani Mega, ale prase, neboli sviňa. Oba tyto výrazy jsou flexibilně zaměňovány v závislosti na mikroregionu, respektive na střízlivosti narátora.

V obou moravských úvalech se neříká *Má chalupu jako Titanic*, ale *Má chalupu jako prase*. Aby nedošlo k mýlce, nemyslí se tím, že v domě je špína a bordel. Myslí se tím pouze to, že ten dům je velký, a nic jiného. A to jak u výrazu prase, tak u expresivnějšího sviňa. Pohlaví v tom nehraje žádnou roli. Přitom každý, kdo se někdy lexikální sémantikou zabýval, potvrdí, že jak prase tak i sviňa se klidně vyválí i v tom co vykálí.

Podobným příkladem mohou být věty *To je lež jako prase* (je velká jako prase) a *Lež má krátké nohy, daleko neuteče*. V obou případech jde o stejnou lež a explicitně se předpokládá, že ve druhé větě jde o krátké prasečí nohy. Potom ovšem druhá věta ztrácí logiku, neboť kanec (prase divoké) i když má krátké nohy, uteče přes noc hodně daleko (až 30 km – viz Wikipedie).

Podobně je to s vyznáním lásky. Ještě po válce i v drsných padesátých letech se říkalo prostě a milé *Já su do tebe strašně zabóchnuté*.

Ale již o několik málo let později, v zlatých šedesátých, jako vzdor proti všude znějící ruštině, zpíval Zbyšek Pantůček svého času velmi populární hit *Ou kej Mašenka aj lav jů*.

Angličtina se však pro svoji nelibozvučnost neměla šanci na dyl udržet, zvláště když v srpnu 68 její ústup podpořily postupující tanky.

Každé zlo je ale k něčemu dobré. Mezi mladými se (nejdříve jen na centrální Moravě) rychle zabydlela postmoderní staromoravština, v podobě *Já tě žeru jako prase*. To bylo typické zejména pro skauty a junáky v ilegality, zatímco pionýři a svazáci spíše sáhli po svini.

Tedy *Miluji tě jako sviňa* vyjadřovalo velikost lásky, nikoliv její projev, způsob či provedení.

Podobně se neříkalo *Ten má ale štěstí*, ale *Ty vole ten má kliku jako prase*. A myslí se tím velké štěstí. Přitom oslovený vůl i prvňáček ví, že prase nemá dveře a nemůže mít tudíž ani kliku.

Vývoj se nezastavil ani po havárii obřího tankeru Exxon Valdez. Evropané

v prostoru od Šumavy k Tatrám dnes jako synonymum pro výrazy „obrovský, velký, mohutný“ používají multivýznamové euroslovo „super“. Velmi často a krásně to vyslovuje například Sámér Issa.

Anglosaští lingvisté novotvar „super“ spojují právě s obrovskou ekologickou katastrofou způsobenou obrovským tankerem (podle ekologů sviňským tankerem), a také se znovuobjevenou a stoupající oblibou angličtiny Zbyška Pantůčka.

Jiní lingvisté vidí souvislost se světově proslulým traktem brněnské provenience Super Zetor, který lze dodnes spatřit nejen v muzeu, ale i na polích Indického poloostrova.

V bývalém Československu dnes výrazy „super“ či „je to suprový“, používá jen mladá a střední generace. Výjimkou jsou herci v Huse na provázku, teatrálně používající slovo „grandi-ózní“. Senioři, zejména na části bývalého území Velké Moravy, i pětadvacet let po sametu staromilsky zůstávají u archaického výrazu sviňa nebo prase, jako synonyma pro „velký, obrovský, mohutný“.

Je to škoda. Vždyť právě senioři v turbulentním prostředí internetové globalizace mají co dohánět.

Mimochodem, i brněnský orloj na Svobodařku je velký jako sviňa a synonymum jako prase. Nebo naopak?

B
ach
or

Jistebnice

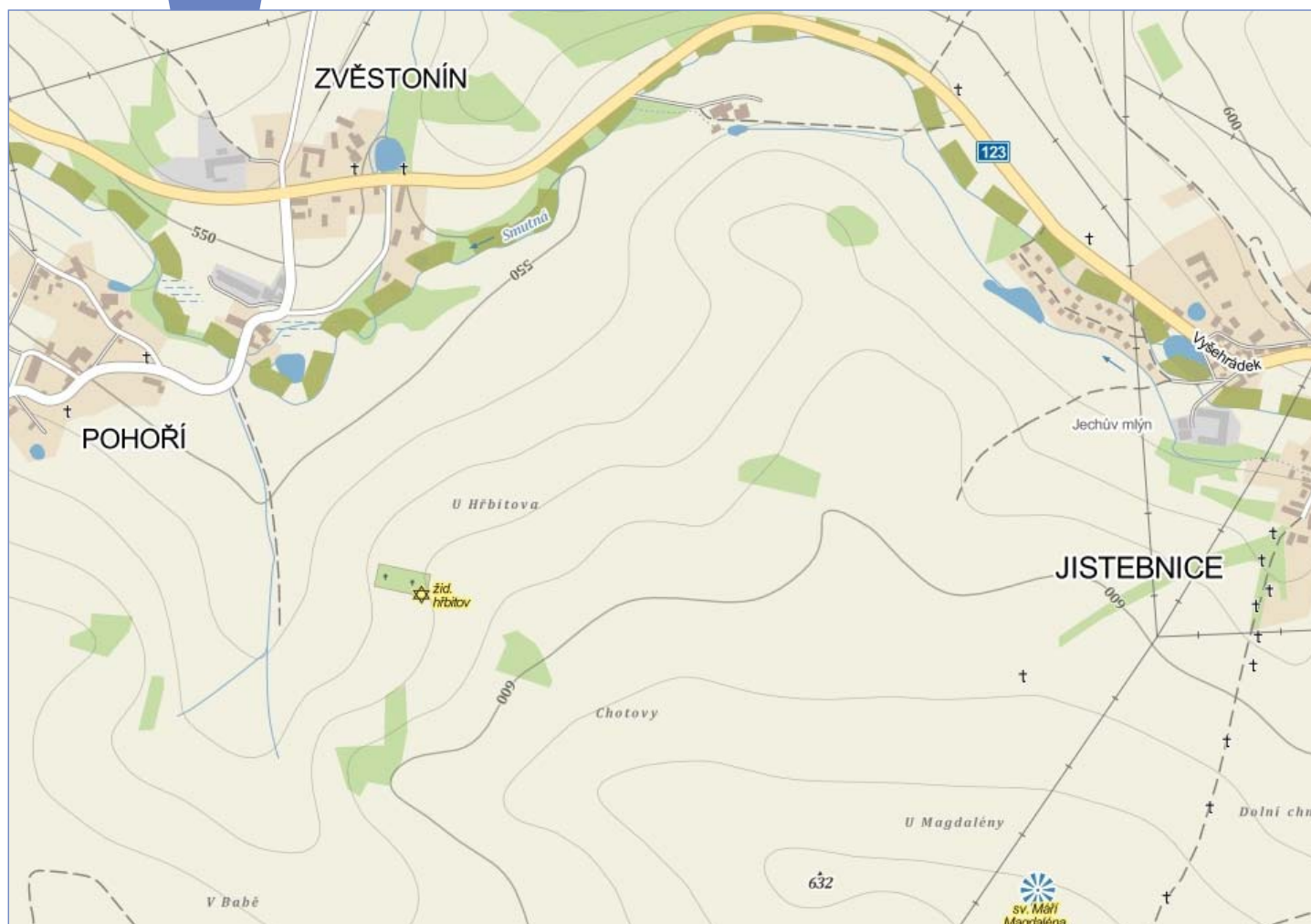
Devět hřbitovních bran

Hřbitov se nachází dva kilometry za Jistebnicí, na návrší nad obcí Pohoří. Byl založen před rokem 1640, nejstarší čitelný náhrobek je z roku 1640. Poslední pohřeb se tu konal před rokem 1943. V márnici je zachován ka-

menný stůl k rituálnímu omývání zemřelých.

Proto všichni, kdož žítí chcete, do té druhé brány se mnou vejděte.

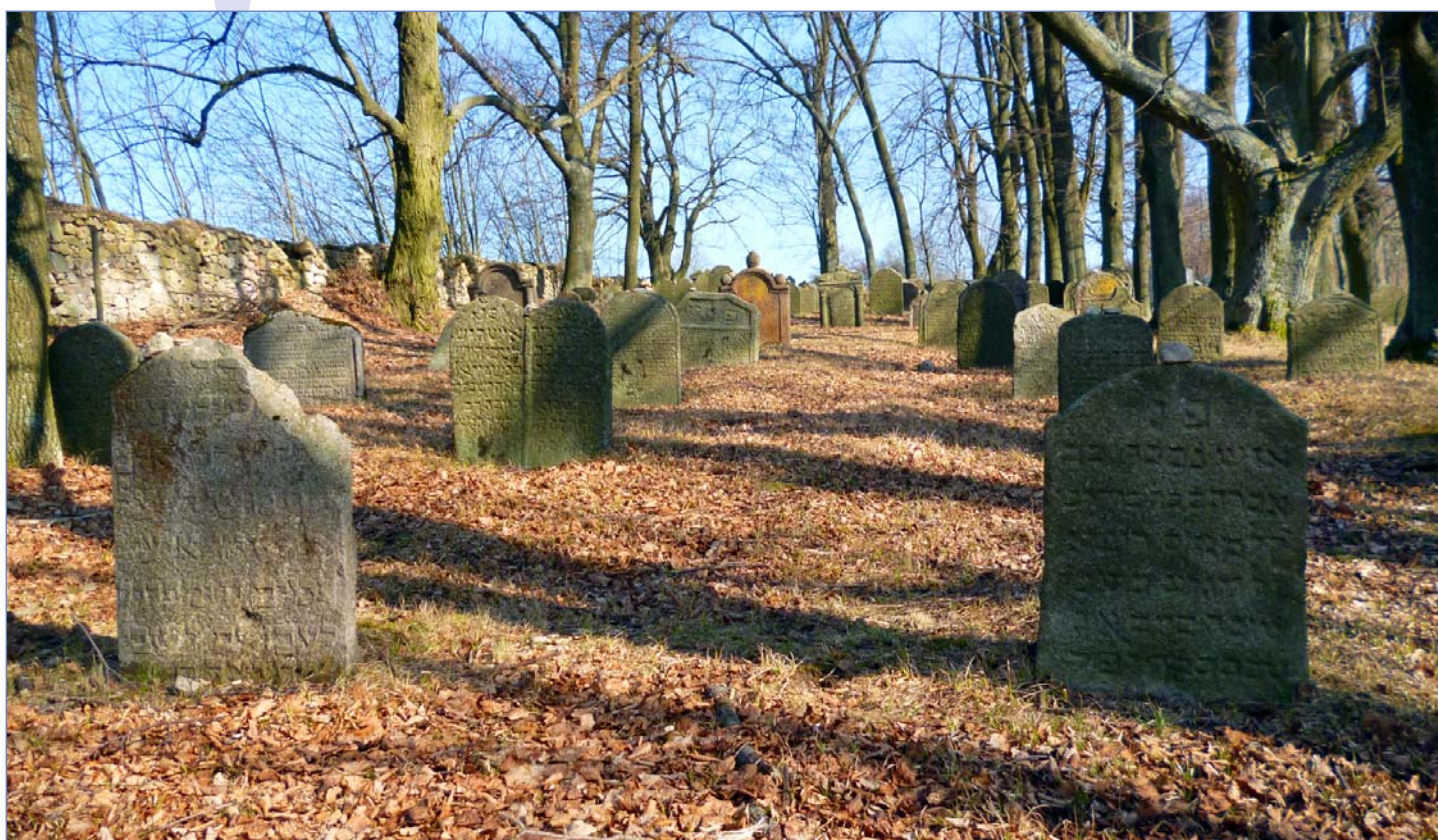
Michal Šanda

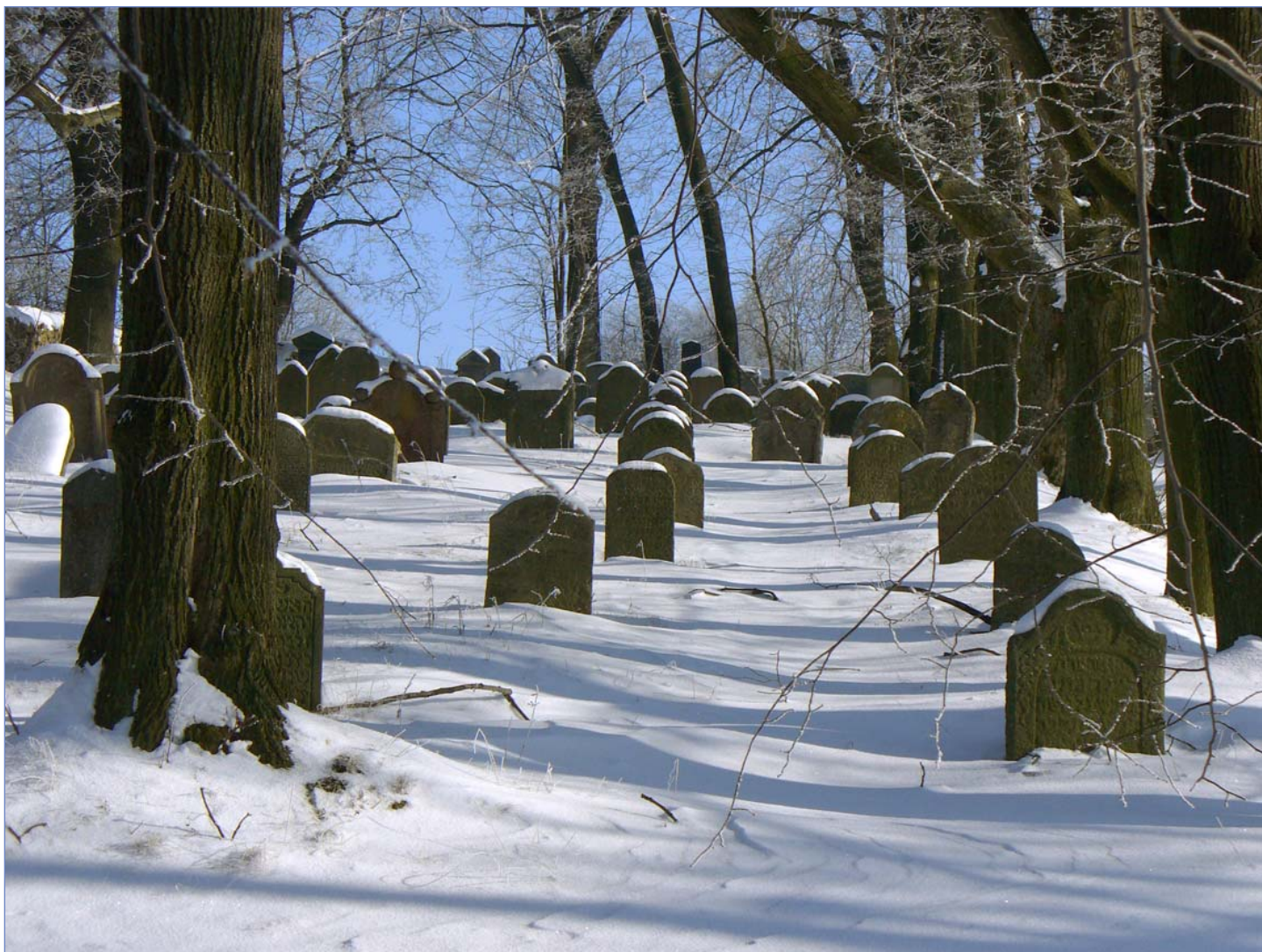

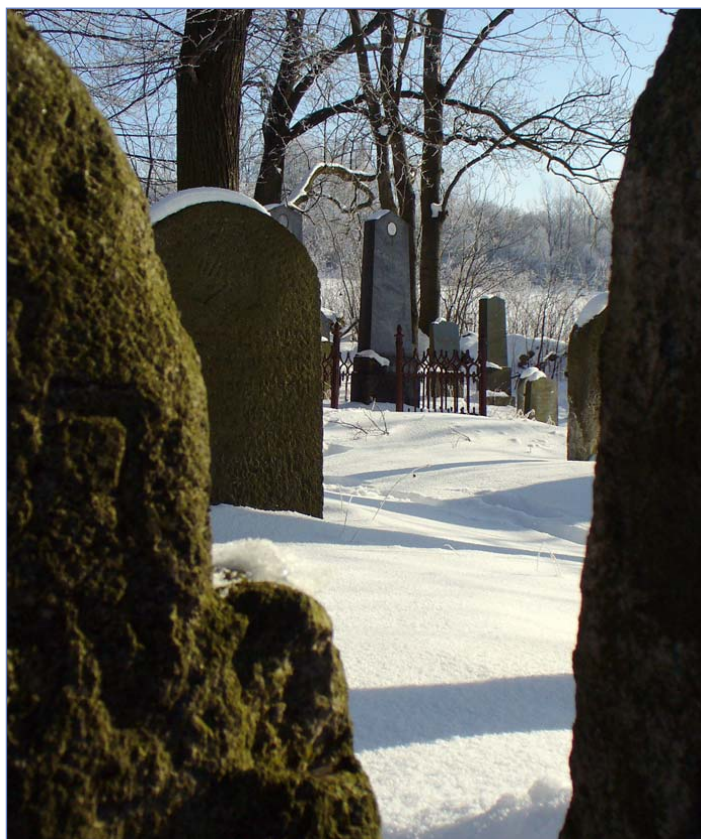

Z antikvariátních banánovek

B
ach
or

Tento leták jsem
našel v brněnském
antikvariátu na
Jakubské. Byl
založený do Věstníku
hospodářského skladištního
družstva v okrese soboteckém
a tak jsem za jednu cenu
koupil piškuntálie dvě.

II. vydání.

Cena 20 hal.

Sta zábavných a vážných nápadů, vtipů, rad, kritik a pokynů pro zvelebení živností a středních stavů atd.

Ten nejzarytější pesimista a škarohlíd musí přiznati, že lidé rádi navštěvují takové hostince, restaurace, kavárny a veškerá útočiště zarmoucených, kde se posilní, pobaví, rozptýlí a zapomenou na mizerii všedního života.

Hosté sedící, **rádi prohlízejí stěny**, které pak vyhlízejí velmi smutně a opuštěně, není-li na nich něco, **co by jejich zrak a mysl upoutalo**. Abychom v tomto ohledu pokud možno vyhověli, **vydali jsme mnoho nových, vážných i žertovných a poučných nápadů, vtipů, pravidel, reklam, rad a pokynů, které pp. hosty, ať jsou jakékoliv nálady a povahy, upoutají, pobaví a pobyt v mnohém ohledu zpříjemní.**

Cena tabulek s tiskem na silném kartonu jest Kč 1.— až Kč 2.— dle velikosti a řádek.

Pěkně v celuloidu upravené kus od Kč 5.— dle velikosti atd. Doporučujeme zaslati obnos předem, jelikož zašleme je pak jako tiskopis za cenu levnější. Do míst Velké Prahy dodáme (osobně bez zdrážen), při objednávce větší pokud možno přidáme na poštovné.

Z nedostatku místa není nám možno ukázati pěknou formu tabulek. Zmíněná hesla uvádíme po celé délce.

1. Ať nás v životě cokoliv chytí, drží, doprovází, nějak bylo, nějak bude, nás nikdy nic nerozhází.
2. Ať žije kdo pije, baví, platí, do nikoho neryje.
3. Až tě žízeň, hlad neb žena napadne, přijď, u nás to s tebou vždycky dobře dopadne.
4. Až ti v hrdle žízeň zahoří, milerád zamíříš k nám do dveří, žízeň bys uhasil, zahnal hlad, hudba zde řádí, vše co máš rád. U nás je vždy dobře, veselo, komu by se pak k nám beztak nechťelo.
5. Až tě někdo dopálí, my tě potěšíme, až tě osud srazí, my tě posílíme.
6. Až tě žena přivítá a bude ti hrát, dělej dojmutého, ne se zlobit a rvát.
7. Budme českým lvem, nezhyne. Do našich domácností naše výrobky, do našich závodů naše pracovníky.
8. Bude lépe, když tu ještě zůstaneš, vynadáno doma stejně dostaneš.
9. Co sníš a vypiješ, tolik toho užiješ, co po tobě zůstane, čert ví, kdo to dostane.
10. Čechové bývali reci, teď jsou v důležitostech raci, na sebe ale draci.
11. Děkujeme za přízeň a návštěvu, raději nás opět navštívíte a doporučíte.
12. Děkujeme, že na podlahu nepliváte a čistotu udržíte.
13. **DĚKUJEME ZA VAŠI PŘÍZEŇ.**
14. Dítětkám do 16 let vstup zakázán. Kuřivo jen za hotové.
15. Dle úředního nařízení, při tanci kouření není dovoleno.
16. **DNES KONCERT.**
17. Dnes za peníze, zítra zadarmo, pozítří na dluh.
18. **DNES V ZAHRADE.**

Autorem letáku je Jindřich Husák, nakladatel a publicista. Narodil se roku 1874 v Kladně, v roce 1900 založil v Praze továrnu na výrobu nábytku. Jeho nakladatelství sídlilo v Nuslích, v ulici Nad divadlem číslo 279. Buď pod svým vlastním jménem nebo pod

Sta zábavných nápadů

19. Dobré pivo v láhvích. (Láhvové je nesmysl, není z lahvi.)
20. Dobré zboží máš, dokud na dluh dáš, jak dávat přestaneš, vydáno dostaneš.
21. Dobrý jsi, dokud na dluh dáváš, a špatný, když o placení žádáš!
22. Doma nevařte, uhlí nemařte, sebe nemořte, něco ušetřte a u nás jezte.
23. Do všeho jdeš jako litý, jsi-li vesel, zdaťný, sytý, zažen zlost, bol, žízeň, hlad a dokaž, že nás máš rád.
24. Domáci čistá kuchyně, výčep fraskavin a výbušných látek, správně naložený hostinský, řádné nářezy, vše levně!
25. Důvěru, klid, čest ztratíš, když dluhy děláš a nezaplatiš!
26. Hazardní hry zakázány.
27. Hodná žena, která muže miluje, zábavu mu nekazí, ale dopřeje.
28. Hostinský tě správně nasytí, napojí, potěší, poradí a nikdy nezradí.
29. Hledáme ženu, která by muži přála, často na flám dala a nikdy mu nevynadala.
30. Hodná žena k muži dí, zde máš prachy a pobavit se jdi.
31. Chceme, jako praví pašáci, proti mizerii zpěv a legraci, milovat vše co je hezké, pivo, jídlo, děvče české, zlepšme vše, docílíme, nedáme se, nebojíme.
32. Chceš-li užít svět, prodloužit si věk, po našem dobrém jídle pij jich asi pět.
33. Chceš-li dlouho šťastně žít, u nás musíš jíst a pít.
34. Jídlo, pití, že chutné máme, nejsou žádné tlachy, ale na dluh ne-meleme, potřebujeme prachy.
35. Jste vždy vítaný host, ať sdělíte přání neb stížnost.
36. Jsme ochotni levně nakrmit, napojit, domluvit a hulváta vyhodit.
37. **JSTE NÁM VŽDY MILÝM HOSTEM.**
38. Jsi vítán, kdo s dobrými úmysly vcházíš.
39. **JSTE MILE VÍTÁN!**
40. Karty hrát naučím, ale do nich nepůjčím. Do karet nepůjčuji.
41. Káva, čaj, dršťková polévka. Obědy, snídaně, svačiny, večere, atd.
42. Kavárna, spíž, vchod, východ.
43. Každý host je vítán, milý, jen když platí, ať je třeba cizí.
44. Kde se jí, také pij, kde se pije, také jez, a kde se pracuje, řekni pomoz Bůh a rychle zmiz, ať nepřekážíš.
45. Kdo rejpá, uráží, nám dobrou náladu kazí, vyleť jako aroplaz a někdo se mu vrazí.
46. Kdo vzdělání má, na zem neplivá. Udržte čistotu. Páni. Dámy. Aha!
47. Kdo k nám chodí, tomu ať žehná Bůh, ovšem, když platí a nedělá dluh.
48. Kdo u nás kupuje a správně platí, tomu ať žehná Bůh a všichni svaří.
49. Když na knížku, tak jen na spořitelni.
50. Kibic, zanech rad a žvanění, ať se ti nevede zle na zemi.
51. Klinika zarmoucených, žiznivých a hladových nemocí, přijď, léčíme od rána do noci.
52. Kulečník. Kuželník. Různé hry k dispozici. Ping pong atd.
53. Kuchyně, výčep, jídelna, sklep, vinárna.
54. Lépe v pivě se utopit, než se zlou ženou se oženit!
55. **LEVNÉ NOCLEHY.**
56. Mějme se rádi, budme veselí, otrávený život za nic nestojí.
57. Naše levná, čistá jídla, pití, lepší náladu, zdraví, žití.
58. Naše vína, požitky, zdraví, síla. Výborná vína k svátkům a hostinám.
59. Naším příznivcům vše nejlepší.

60. **NÁM DOBRĚ, NIKOMU ZLE.**
61. Nechceš-li nevědu, zráty a pomluvy, nepůjčuj peníze, nedávej na dluh.
62. Neklesej v zklamání, krisi, nedej na zradu ni řev, pro budoucnost národa pracuj, jak český lev.
63. Nerozčiluj, nemsti se, ukaž moudrost, udrž se.
64. Netrapme a nezlobme se, nebojme a nedejme se, doufejme a veselme se, přejme si a milujme se.
65. Nezlob se ženo má, kde je dobře, tam jsem já.
66. Než ve zlosti vybuchnete, raději si vše rozmyslete.
67. Obědy s masem Kč..... Obědy bez masa Kč..... Obědy v předplacení atd.
68. Od nás jezte vše s chutí a jistotou, my se nikdy nehněváme s čistotou.
69. Odpočín, příteli milý, obrať bol, zármutek v jas, posilni se, nebud skleslý, věř, že lepší čas přijde zas.
70. Pan Užíval umřel, pan Neužil umřel též, když to řekl doktor, tak to není lež.
71. Peníze ihned přepočítejte, později neručíme.
72. Placení a pořádek činí dobré přátele.
73. Plivati na podlahu úředně zakázáno.
74. Policejní hodinu překročovat nebudem, ale dříve domů nepůjdeme.
75. Poseď, užij, nespěchej, ať přijdeš večer nebo ráno, dostaneš stejně vynadáno.
76. Potěšte nás opět svojí přízní a návštěvou.
77. **POZOR, ZLÝ PES.**
78. Politika otravuje, za čerta stojí, lépe pro každého je, když o ní nemluví!
79. Poťud budu mlád, na světě rád, pokud budu vesel, jíst, pít, tančit, milovat.
80. Přátelství, zábavu podporuj a vytrvej, společnost udržuj, odchodem netrhej!
81. Příznivce vítáme, máme rádi, chyby nám sděli, bez pomlouvání.
82. Proti smutku, nemocem máme dobré léky: jídlo, pití, tanec, zpěv a hezké české holky.
83. Prastará je víra, že mnohá žena ráda týrá, zvláště jsi-li dobrák, prohání tě pořád!
84. Prosim pp. zákazníky, aby stízuosti laskavě sdělili mně, majiteli.
85. **PŘIJĎTE OPĚT, ANO?**
86. Přijďte zase, hosté milí, pobavit se v trudné chvíli.
87. Račte přestat s dluhama, už jsem vzhůru nohama. (S obrázkem: pošlý pes.)
88. Sklenice a nádoby půjčujeme jen na zálohu.
89. Sláva humoristovi, že upřímně bavíš, hanba otravo, že náladu kazíš.
90. Slušní lidé udrží čistotu vždy a všude.
91. Sodovka, limonády, minerální vody, různé střiky, rychlé občerstvení.
92. Spolková místnost k zadání.
93. Stranictví neznáme, každý je vítán mile, nechcem si ztrpčovat života chvíle.
94. Tešíme se na Vaše uspokojení a doporučení.
95. To jsem si dal, že jsem ty dluhy žral. (S obrázkem: pošlý pes.)
96. U nás můžeš pít, jíst, zpívat, křičet, a nemusíš jak doma mlčet.
97. Uspokojíme-li Vás, doporučíme nás jinému, ne-li, sdělte mně samému.
98. Vážíme si Vaši přízně.

pseudonymy Jindřich Kladenský a Béda Nezbeda vydal řadu sovětově zaměřených publikací Nejlepší vůdce, aneb: Cesta k nejlepšímu životu (1919), Nový katechismus spravedlnosti pro všechny lid dobré vůle (1920), Poslední slova a vzácné verše o našich drahých zemřelých

99. Veselo buď, hudba hrej, zpívat, tančit, ať je rej, pivo, jídlo sem a tam, nyní, kdo zaplatí flám!
100. Vítáme každého, kdo utržit dává, nečiníme rozdílu, všichni stejná práva.
101. **VŽDY A VŠE VESELE.**
102. Za přízeň k nám, radost, štěstí přejem Vám.
103. Zde to mám lepší než doma, bavím se, posilním, a nezlobí žena.
104. Za živa dobro konej, rozdej, užij, dej si hrát, nebude se po tvé smrti o to nikdo soudit, rvát.
105. Zemřel úvěr, zabili ho věční dlužníci, proto levně prodávají a na dluh víc nedávají věřitelé truchlíci.
106. Zde můžete slušně lhát, jíst, pít, zpívat, tančit, hrát, na velké daně nadávat, jen ne urážet, rejpat, rvát.
107. Zde se vaří, peče, smaží, snídá, obědvá i večer dobře daří!
108. Zde obdržíte za málo dosti, jsme pravou službou veřejnosti.
109. Za Vaši přízeň, důvěru k nám, Bůh zaplať, zehnej Vám ...
110. Zde dojdete uznání, názory své uplatníte, zvlášť jste-li kavalír a něco poplatíte!
111. Zde jest místo pro každého, kdo potřebuje posilu, nasytíme — napojíme a zlepšíme náladu.
112. Žádáme zdvořile, by se hned platilo.

Doporučujeme moderní malé neb velké ceníky, oznamující vše tiskem: jídla teplá a studená, sýry, salámy a veškeré nápoje. Ceníky menší, kde také možno psát inkoustem a opět smazat, písmo měnit! Vše v celuloиду, trvalé, kus od 6 až 15 Kč.

Upravíme Vám Vaši podobenku s vybraným heslem do celuloidu a bude to trvalá rodinná památka na stěnu, od 12 Kč výše.

Doporučujeme také různá desatera, jako desatero žiznivých, desatero statečných, desatero veselých, desatero míru, desatero hrdinů. Co se sluší a nesluší. Hopsa hejsa, hudba hraje, srdce skáče radosti, rozptyluje chmury, tíhu a zmenšuje starosti atd. Věci tyto ve větším formátu působí velmi zábavně. Kus Kč 1:50 až 2:—, Desatero zázračné sugescie a posily pro skleslé, bezradné, nervosní a zoufalé. V celuloidu Kč 6:—, hodí se do každé místnosti (bytu). Nezapomeňte, že se doplňují sklady stále novými nápady.

Zhotovíme do kartonu, do plechu a celuloidu, veškeré myšlenky a reklamy, jak kdo si sám přeje, za cenu levnou.

Doporučení zaslouží také námi vydané spisy, které svojí sugestivní silou a myšlenkovou hloubkou stávají se každému velmi prospěšnými. Názvy:

Klenotnice zlatých slov. Zdroj síly a úspěchu. Tvůrce silných povah atd., 4 spisy, každý jiný Kč 6:—.

Upozorňujeme, že máme na skladě kovopomníky na hrob Vašich drahých zemřelých od Kč 30:— do Kč 300:—, jakož i hotové tabulky s krásnými verši, příp. zhotovíme tabulky s podobenkou, jménem a veršem v celuloidu za Kč 40:—.

V plné účtě Moderní architektura, slohy, novinky, rady, pravidla, tabulky spisy, nápady, reklamy a pod. - Telefon č. 596-15.

Ústřední kancelář **JINDRA HUSÁK, Praha-Nusle** nad divadlem 279 (schody).

Přímo darem jest také krásný obraz, barvořisk 40 x 35 v celuloidu, **znázorňující švehlův statek a obec s podobenkou v ceně Kč 12:—**, dokud zásoby dovolují.

Nákladem J. Husáka, Nusle, — Tiskem K. Mašina v Kladně.

(1937), O veselém, podnikavém Nezmaru
(1940), Léčíme a omlazujeme smíchem (1941).
Kromě toho ale vydával i věci ryze praktické, jak
byl Stavební řád pro Velkou Prahu, Plzeň,
a Budějovice s novým zákonem o stavebním
ruchu, prováděcím nařízením a jinými
příslušnými zákony (1928).

Připravil

Michal Šanda

Špacírkou přes čenich!

Tato veskrze znamenitá a poučná publikace jest výběrem z osmadvaceti knih v minulosti představených v rubrice Z antikvariátních banánovek. Které to jsou? No přece:

Východočeské otrokářství
 Harfenické děti
 Choceň za války a po válce
 Pud pohlavní a prostituce
 Výkrm drůbeže
 Cestou kamenitou
 Zápas s býky
 O podivínech a lidech nápadných
 Katastrofa v Pašmanském průlivu
 O rybách a jich chytání
 Památník sboru dobrovolných hasičů Města Žďáru 1878–1938
 Bezpečnostní služba
 Oběti
 Beránkův besedníček
 Pojednání o pramenech Labských
 Z říše vědy a práce
 Zařikávání v nemocech
 Chrabré a chvalné činy vojinů c. k. pěšího pluku č. 11 od časů jeho zřízení 1629 až do roku 1887
 Úchylná mládež
 abc dyalektyckého materializmu
 Veliká povodeň v Čechách ve dnech 29. – 31. července 1897
 Zápisy z Apolináře
 Staré nápisy na náhrobních kapličkách na hřbitově v Albrechticích
 Album velezrádců
 Zločinci z povolání
 Požár v dolech příbramských dne 31. května 1892
 Slovník české hantýrky
 Kolárovičtí dráteníci

Vydalo nakladatelství Paseka, cena pouhých 180 Kč

K dostání ve Fišerově knihkupectví v Kaprově ulici, ale i jinde, rovněž u každého dobrého uzenáře dbalého čerstvosti

Objednávejte ! Kupujte ! Čtěte

B

ach

or

Martin Vokurka Básně na únor

***

Čára tvýho života
nebo žíla
Klikací se vzdorovitě
kolem kolena
po druhým porodu
Vždy za srdcem
Láskou
Bolestí
Držím tě
ještě jednou spíš zázrakem
a líbám je
Jazykem
za nímž motá se hlava
dávno ztracená
Přicházíš odcházíš
Co bude v další
obratce
křečový žíly
Sevru tvůj život
místo čáry
vtrhnu do něj
taky za srdcem
za láskou
Rovná rýha
Navzdory bolesti...

***

Hořká nespavost
Čokoláda posledních vánoc
v těle tvém
Do údů
plaše rozteklá
Bezťvarý v kafi
namáčený
do falešné bdělosti
Vypaňuješ se
k ránu
Nic než vzorná figurka
ze stromku
V pozoru
hlídáš východ
Exit
Za řetěz zapomnění
houpáš se
Pestrobarevný
už jen do půli
těla

***

Balím tě
Slohovým cvičením
Lásky
Do postele
Cynicky
Esemsky maily
Bezohledně předstírám
Víc než sex
Když ráno se zvedneš
Tichá odejdeš
Najdu se v pyžamu
Mokrý potem
a samotou
Drancován nespavostí
A vlastními slovy

* * *

Letošní vánoce
Salát až na kaši
Kapr na filé
Co čekat od novýho roku
Srdce
rozdrť na popel
Koule
proseje na spermie

* * *

Noční mol
Křídla
Z mouky a ořechů
loňských vánoc
Nikdy neuklizených semínek
a zhrublé kůže
Svémi křídly
klouzavým letem
Mate ráno
V kuchyni škvaří se tma
Zítřek zůstává rozkročen
jako červ
Co hledá si cestu
vzhůru
Ze stropu včerejšek
Bez křídel
Padá bezhlavě
do mých dlaní
co tleskají
Tvému dnešnímu
návratu

* * *

Jsem na tebe
Moc široká
V bocích
Uvnitř
V srdci
Ztrácíš se ve mně
Plandáš jak jazýček
na vahách
Nerozhodný
Dovnitř
Ven
Dvě hodiny lásky
Pár minut naděje
A zase celé týdny
splasklý
Sám sobě štěrbinou
Hlava ti nebere
co ruka už
Urvala
Na svých zaťatých kolenou
nedokráčím posté
tobě napospas
Když mě nedokážeš
rozdrtit

* * *

Povinnost
Vychovat vlastní děti
A přesto
Tolik toužíš
Po matce těch cizích
Utíráš zadek těm svým
A přesto
Utřel bys jí ho
Kdyby bylo třeba
Utřel bys jí slzy
Zvratky po migréně
Konejšil v pláči
A cokoliv
Co by jen chtěla
bys udělal
Bezhlavě
Kde je schovanej
sobeckej gen
co tě má chránit
Vždyť bys ji miloval
I s cizí DNA
Co se noc co noc
Roztahuje v její pochvě
Kde je ten rozum
Co hlídá tě
Den po dni
Cestou vzhůru
Za kariérou
Kde je
Mlčí
Jako tehdy
Držel hubu
Jinak bys tu nebyl
Navždy embryo
V zapadlý vzpomínce

K

nih

a

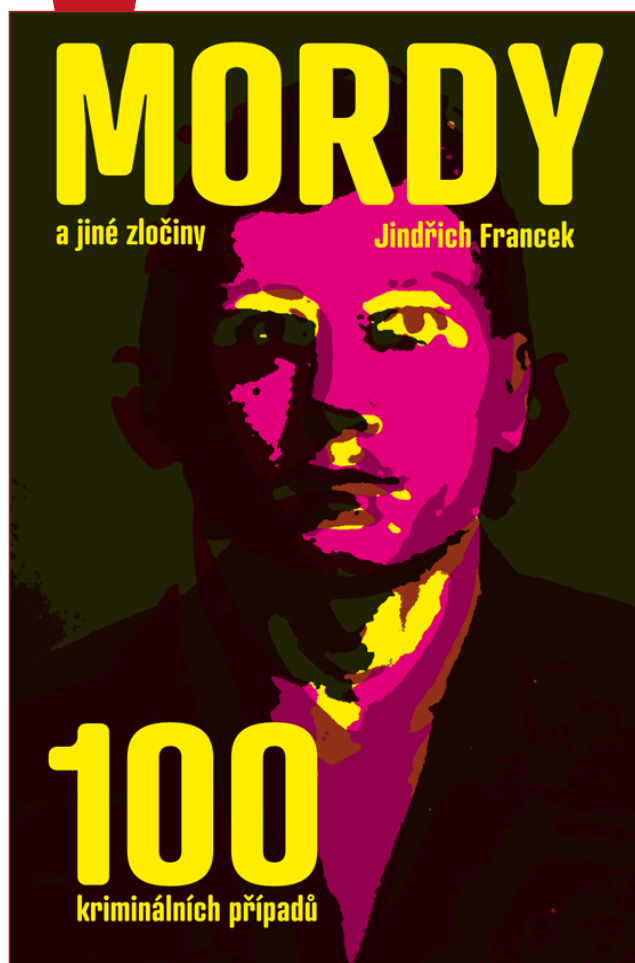
Paseka

paseka

v háji české literatury

Jindřich Francek

Mordy a jiné zločiny

– 100 kriminálních
případů

majitel kufrů, a tak se z případu Vranská nakonec stal, řečeno policejní hantýrkou, *pomníček*. Vyšetřovatelé se dopustili několika zásadních chyb. Zjistili sice totožnost oběti, avšak zmýlili se při hledání motivu vraždy i způsobu jejího provedení. Navíc se zdržovali ověřováním spousty anonymních dopisů a výsledky velkého počtu podezřelých. Taktiku jejich pátrání negativně ovlivnila i značná publicita, kterou ovšem sami podporovali.

Po letech zveřejnil publicista Viktorín Šulc záznam rozhovoru s kriminalistou Miroslavem Nečáskem (1910–1996). Detektiv v roce 1933 vojákoval u 202. dělostřeleckého pluku v Prešově s jistým četařem Pavlíčkem, ženami obletovaným elegantem, obdařeným hřívou plavých kudrnatých vlasů, civilním povoláním pitevním laborantem. V době vraždy byl shodou okolností v Praze na dovolené. Když mu Nečásek v žertu nadhodil, že na něj popis vraha padne jako ulitý, prý jej zapřísahal, aby mlčel a nekazil mu existenci. Po čase oprášil pomníček Vranské a začal pátrat po Pavlíčkovi, bylo však už pozdě. Elegantní blondýn se někdy kolem roku 1960 oběsil, aniž by zanechal dopis na rozloučenou. Se zajímavou hypotézou přišel nedávno brněnský kriminalista Miloslav Jedlička, který napsal, že mohlo jít o vraždu v afektu (ze žárlivosti). Když se oné noci nepodařilo Vranské sehnat nocleh, přicházel v úvahu byt Pěkného v Nuslích. Tam však již byla Koklesová. Jejich souboj o dobře situovaného muže mohl skončit vraždou. Je škoda, že pro vyšetřovatele stála dvojice Pěkný-Koklesová na vedlejší koleji.

Podvodník z povolání

Dávno před tím, než se Josef August Alfréd Karel Jelínek 14. října 1905 narodil, měl život naplánovaný do posledního detailu. Otec, lékař ve Vlašimi, z něj hodlal vychovat svého nástupce, matka si zase malovala synka coby lva salonů. A zpočátku se jejich představy do puntíku plnily. Harry, jak mu doma říkali, se s dětmi spřátelené urozené rodiny Auerspergů na jejich zámku ochotně učil cizí jazyky i uhlazenému chování a na obecné škole

Harry Jelínek

ve městě též studoval bez potíží. Trable přišly až na gymnáziu, ovšem Harry měl okamžitě po ruce vysvětlení. Kantoři si na něj prostě zasedli pro jeho prorakouské smýšlení. Přestoupil tedy do Prahy, ale ani tam se mu nevedlo o mnoho lépe. Nakonec s pomocí boží roku 1926 odmaturoval na karlínské reálce a nechal se pochopitelně zapsat na lékařskou fakultu. Víc než pobyt v zatuchlých posluchárnách a páchnoucí pitevně však zámožného, pohledného, byt nevysokého mladíka lákal noční život.

Konec zlatých časů nastal ve chvíli, kdy jej rozezlý otec našel krátce před polednem vyspávajícího po bujarém flámu. A bylo opravdu zle! Cestou do noblesního synova podnájmu se totiž zastavil na fakultě, kde se dozvěděl, že mladý pán nedochází na přednášky ani praktika a dosud nesložil jedinou z předepsaných zkoušek. A to mu tatíček v jejich nové vile už nechal vybudovat samostatnou ordinaci. Rozzuřený a zklamaný otec mu proto s okamžitou platností zarazil apanáž a prakticky se jej zřekl. Harry se tedy musel postavit na své nohy, což učinil s grácií sobě vlastní. Stal se gigolem, placeným společníkem starších, zámožných dam. A štěstí jej neopustilo, když po čase potkal jistou vídeňskou hraběnkou, na svých dvaadvaceti letech

205

poměrně zachovalou a hlavně šikovnou obchodnici s obrazy a starožitnostmi. Ještě lepší bylo, že se do něj postarší dáma doopravdy zamilovala a postupně mu začala svěřovat některé ze svých, ne vždy úplně legálních obchodů. Harry se učil vskutku rychle, takže z něj zanedlouho byl boháč s přístupem do nejvyšších šlechtických kruhů. Ostatně vznikem republiky notně zchudlá šlechta patřila mezi jeho nejčastější klienty. Mezi léty 1927–1937 řešily soudy celkem 501 žalob podaných na Jelínka za podvody. Nikdy však nebyl odsouzen.

Jedním z jeho nejodvážnějších kousků se stal prodej hradu Karlštejn. Tehdy se na něj obrátil Jiří Kristián Lobkovic s delikátní zakázkou. Komtesa Lidmila dostala lichotivou nabídku k sňatku od knížete Lichtenštejna, a proto bylo naléhavě třeba sehnat peníze na její věno. Harry jako obvykle nezaváhal a přivezl na zámek v Roudnici amerického žvýkačkového krále s chotí. Manželé byli sice ze setkání s pravým a nefalšovaným šlechticem zcela u vytržení, nic z nabízených artefaktů je však neupoutalo. Takhle kdyby se dal koupit nějaký hrad či zámek, dopravit ho do USA a použít pro reklamní účely, to by bylo něco, mnil obchodník. Harry zavětlil. Následující den se dostavil do hotelu Esplanade, kde předal milostivé paní drobný dárek – hrad Karlštejn vyšíty křížkovým stehem na kanavě. Manželé byli nadšení a s nevýslovným potěšením přijali pozvání k osobní prohlídce svého budoucího majetku. Jelínkův plán byl ve své jednoduchosti skutečně geniální. Správcí státního a tudíž absolutně neprodejného hradu se svou obvyklou výřečností namluvil, že se na Karlštejně budou konat filmové slavnosti. Najatý kompars navlékl do dobových kostýmů, od naivního Američana shrábl šek na třicet tisíc dolarů a vzápětí vycestoval do Splitu, kde na pronajaté luxusní jachtě hodlal po vynaložené námaze užívat zaslouženého odpočinku. Jaké bylo jeho leknutí, když potkal své americké přátele na tamním molu. I tuhle ošemetnou situaci však zvládl a svou jachtu jim dokázal prodat za deset tisíc dolarů. Poté musel „bohužel“ neprodleně odcestovat zpátky do Prahy, kde ho čekala neodkladná konference. Podobnou taškařici spáchal ještě jednou roku

206

1938 v době konání všesokolského sletu, když prodal jistému zámožnému Čechoameričanovi za čtyři tisíce dolarů jednu linku pražské tramvaje.

Jednou přijal od svého dávného přítele Felixe Cammry, který si nechal říkat hrabě Felix Achille de la Cámara, pozvání do Berlína a nic nenamítal ani proti seznámení s jakýmsi doktorem Herbertem Goldbergem. Chlápek mu sice moc sympatický nebyl, ale pokud slušně zaplatil, proč mu nevyhovět. A tak se Jelínek, aniž to tušil, stal agentem německých tajných služeb. Zpočátku byly úkoly snadné. Tu a tam převezl malý balíček, sem tam prozradil něco o smýšlení českých intelektuálů a jejich názorech na poměry v Hitlerově Německu. Zásadní chybu udělal, když podepsal oficiální smlouvu o spolupráci se Sicherheitsdienstem. V tu chvíli vstoupil do rozjetého rychlíku, z něhož se už nedalo beztestně vystoupit.

Jelínek proto raději myslel na příjemnější věci, například na svůj sňatek, který se konal 14. července 1938. Otec jeho vyvolené, Jindřich Bačkovský, vlastnil celkem prosperující nakladatelství. Ovšem nebyl by to Harry, aby obratem ruky nenašel způsob, jak zisky znásobit. Založil *Evropské nakladatelství*, ale hlavně začal tisknout časopis *Znova*, který se po vzniku protektorátu změnil doslova ve zlatý důl. Svým antisemitským obsahem totiž klidně mohl konkurovat i plátkům tak ohavným, jakým byl *Árijský boj* nebo *Vlajka*. Stačilo proto, aby on nebo jeho věrný přítel Felix vytipovali a poté navštívili vybraného zámožného podnikatele s oznámením, že o něm hodlají ve svém listě vydat článek. O tak pochybnou cest ovšem nikdo nestál do té míry, že byl ochoten platit zlatem, jen aby se tomu vyhnul. Od Židů se přijímaly i brilanty.

Z Harryho, celkem zábavného hochštaplera, se v tu chvíli stal vskutku odporný zločinec, který měl jediný smysl života – peníze, ať byly získané jakkoli. Hodlal dokonce vydat i Hitlerův *Mein Kampf*, hlavně když jeho prodej něco hodí. Není divu, že se s ním manželka rozvedla, a protože byla jedinou dědičkou svého otce, zůstal Harry zase jednou plonk. Když ještě navíc roku 1943 jeho časopis pro nepatrný zájem čtenářů zanikl, nestyděl

207

se doslova loupit za bílého dne. S neuvěřitelnou drzostí vcházel do obchodů a představil se jako příslušník gestapa. Před očima hrůzou zkoprnělého prodávče si vybral z vystaveného zboží, načež s ledabylým pozdravem odešel. Samozřejmě bez placení. Když byl v lednu 1945 zatčen, ztratil zřejmě poslední zábrany a při výslechu udal kdekoho včetně svého starého kamaráda Felixe. Následně byl propuštěn a s ustupující armádou se mu podařilo prchnout do Bavorska, kde jeho stopa mizí. Dvacátého listopadu 1945 po něm sice Zemské velitelství SNB vyhlásilo pátrání, to však skončilo neúspěšně. Největší podvodník v české historii dožil v Itálii. Roku 1969 vydal v Miláně knihu vzpomínek *Lindimenticabile di Harry Jelínek*.

17. listopad 1939

Protifašistický odboj se začal organizovat už krátce po okupaci Československa, a to jak demokratický, tak i komunistický. Podle intencí ze zahraničních center, Londýna a Moskvy, se pořádaly demonstrace, ale vznikala též celá řada ilegálních spolků a organizací. Bývalí důstojníci společně s legionáři, sokoly a státními úředníky vytvořili skupinu *Obrana národa*, která se zabývala hlavně zpravodajskou činností a připravovala také ilegální přechody hranic. Významnou roli sehrál i *Petiční výbor Věrní zůstaneme*, ve kterém se sdružovali socialisté a odboráři. *Politické ústředí* ustavili dřívější politici (Přemysl Šámal, Prokop Drtina aj.). O koordinaci ilegální činnosti odbojových organizací se pokoušel *ÚVOD*, tedy Ústřední vedení odboje domácího. Pozadu nezůstali ani studenti, kteří se tajně shromažďovali v *Národním hnutí pracujících mládeže*. Odbojovou činnost inspiroval ilegální tisk, například list *V boj*, ale také *Rudé právo*, *Republika československá* nebo *Český kurýr*.

Situace ve společnosti se radikalizovala při prvním výročí mnichovského diktátu, kdy došlo k bojkotu tramvajů a odstranění dvojjazyčných nápisů. Objevily se také letáky k 28. říjnu, který vyhlásila okupační vláda za běžný pracovní den.

208

Havran ze šikma seděl na
obráceném stromě
A nepokrytecky zkoumal...
-hořící větrák poblíž křičel
nesrozumitelně ale spisovně-
Točící se zeměkoule
Otáčela se telepatickým
pokynutím očí černého ptáka
s prošedivělým peřím dávno věku
Troška větru pouze zacloumala
okolními stěnami skrze přízemní
okno nahrazující uzamčené dveře
Na posteli přikryté
Ubrusem potištěným akty
červených jitrocelů
spí den
V domě mírumilovného vynálezce
ostatní pohybují se
v plynových maskách

*dnes je 19. 2. 2012,
v Třebíči 11:07 hod.*

Pavel Herot

Třebíčské záznamy

Rozkročily nohy
Prolézám mezi nimi
Cítím potřebu unikat
Schovat se
V nedohledných dnech včerejších
Hledají mne
Volají jménem svým
Touží poplakat si společně
Je můj čas právě narozeného nahým
Nemohu se setkat s nikým
Tichým promlčením zmítán
Nebe je tiché nekřičí letadla
Nepláčí ptáčata
Nastala doba tání
Všeho co zmrzlo na srdci
Démoni zkrívenosti
Vytrácí se
Je čas se usmířit se
S vlastní souladností
Z hlavy vyházet
Hmotné pozůstatky
Zvadlých a nemocných
Artefaktů a fetišů
Posbíraných v celek
Vyházet ohavné krásy
Na skládky kolem mne
Příznivá doba nastala
Spát pod hvězdami

20. 2. 2012, 10:40 hod.

Batmani zcela normální
neskandálního selského rozumu
létají napříč oblohou
bez možnosti nemlčení
Houpou se vzdušné emise
na houpajícím koni
Jaká škoda vidět ho
házet živé perly skrze ústa jeho
do zakrytých vod oceánu
Kde jogínové za hlubokých mrazů levitují
nad osudem bez možnosti posledního soudu
Levitují nad mastnými dýmajícími
klobásami zcela beznadějně
kde u břehu stojí komise
Zvednutým ukazováčkem
si myslí že odkud vítr vane
je nezbytné pomýšlet
z peří slepit sobě křídla
A po směru letět do vlastního
ega domýšlet věci tak
nějak podle vlastních potřeb
To vítr smutný
svévolně frčí
opačným směrem
podle hodinových ručiček
Na katedrále kde
Čas se zastavil
Ještě v době počátku
položení prvního kamene
Naznačující že naše elementární
existence
Nezávisle postaveny jsou
proti všemožným mocnostem
Pozemského vzrůstu

22. 2. 2012, 05:00 hod.

K

nih

a

V pátém dílu
mapování
utajených okrajů
české literatury se
Diverzní tvůrčí
skupina (literární
sekce) rozhodla
k setkání
s temným světem
básníků vědomých
si tajných
souvislostí
a odhalujících

Bedřich Vaněk

Velký kozy, tlustá máma

Velký kozy
tlustá máma
rovná se pohodový děti

Šťastný děti
vyrovnaný statečný zdravý silný děti

Malý kozy
vychrtlá máma
rovná se neurotický děti

Nešťastný spratci
nevyrovnaný zbabělý nemocný slabý
vystresovaný nuly

Modelky
Kult hubenejch věšáků na hadry
90-60-90
Rovná se útok na budoucnost
Módní časáky, kosmetický reklamy, herečky v novinách
Jedna velká špína
Výchova otroků
Spočívá na māmách bez koz a prdelí

Paralelní literatura 5 – Básníci konspirace

špínu a krev na
rukou skrytých
vládců tohoto
světa.

Divná vůně z Ikey

Všichni znáte
fašouna Kamprada

Všichni milujete
fašouna Kamprada

Fašoun Kamprad
vám dá zdarma imbusovej klíč

IKEA má svou vůni
Otevřete krabici IKEA má svou vůni
Každá polička Každý šuplík zavoní
Voňavou pryskyřicí

Vůni DOFT najdete v Oddělení jedů
Dřevotřísky se lepší pryskyřicí
Fašoun Kamprad vám dá vůni zdarma
Fašoun Kamprad vám dá rakovinu zdarma
Fašoun Kamprad vám dá demenci zdarma
Fašoun Kamprad vám dá zdarma imbusovej
klíč

Celá tato báseň je nepravdivá
Každý soud by ji spravedlivě odsoudil jako
pomlouvačnou
Vznikla jako varování před podobnou nacti-
utrhačnou špínou

Bohatý to vědí
Bohatý to vědí
Bohatý nemaj doma nic z Ikey
Bohatý vědí svý

Petra Hostáňová Válová**Hesla na wi-fi**

Uvařmozek
Zdrčnisperma
Arytmie
Poloplod
Deprestáze

Tento týden ve slevě

Enzymormon
Otravinový plněk
Kakaové atoma
Bio vepřový konečník
Genericky mumifikovaná mrtev
Slizina

Vardan Plachmotov

Ten hlas přicházel jakoby z mojí hlavy. Říkal piš! Piš, co ti budu dik-
tovat. Kdo jsi? Čistý nebo nečistý? Byl jsem zvědavý. O to se nesta-
rej a piš! přikázal mi a já poslechl. Paní doktorce jsem se však radě-
ji nezmínil.

To bylo v dobách
kdy ještě socialistické dělnictvo

mohlo krkat kantýnskou sekanou
 první pokusy s ovládáním mysli obyvatel
 dopadly úspěšně ovšem pouze v západním bloku
 ve východním bloku je eliminovala kantýnská sekaná
 proto jsme museli provést sametovou revoluci
 implantovat do socialistického bloku kapitalismus
 a zrušit sekanou
 teď si dělnictvo nedovolí ani dojít vyčurat
 ani porodit v pracovní době se nedá
 na jednu Polku to v Británii přišlo během pracovní doby
 to tak! A budou nám tu rodit všichni
 jen si počkej na konec pracovní doby
 porod není zakotven v kolektivní smlouvě
 protože není ani žádná kolektivní smlouva
 Polka porodila na záchodě
 celej ho zaprasila
 zavolali na ni policii
 a ta ji hned šoupla za ketr
 má sedět doma na prdeli
 svoloč jedna východňáská
 Polky si teď už ani neškrtnou

Zmínil jsem se paní doktorce, a teď jsem tady. Je nás tu víc, někte-
 ří mají svěrací kazajku.

Vladimír Korejt

Iluminátům

Tam, kde tráva neroste,
 tam, kde slunce nesvítí
 kam satelit nedohlédne
 žijí lidé ukrytí

Vám, co světu vládnete
 vám, co znáte sebe jen
 vám, co lží nás zabíjíte
 chystají už soudný den

Martin Zelenka

x x x

Nejhorší na tom je, že nevím
 jestli bude apokalypsa nebo ne
 jestli se chystá NWO
 jestli mám nakupovat půdu, zbraně a rejži
 jestli je www a čarovej kód jméno ďábla
 jestli mě můžou zdiskreditovat novinářský
 slouhové
 jestli mě zabije CIA
 jestli je globální oteplování výmysl
 jestli je patent na studentou fúzi už koupe-
 nej a zničeněj
 jestli ze mě geneticky modifikovaný oříšky
 udělají otroka
 jestli je papež zednář
 nejhorší na tom je
 že nevím vůbec nic
 a všechno zní věrohodně

x x x

Konspirační teorie
 nafukujou člověka strachem
 a pak ho strachem vycucávají
 s nima nejde normálně žít

Konspirační teorie
 jsou hovno proti tomu
 co se skutečně děje

K

nih

a

Michal Šanda

**Komentovaný
slovník
Jaroslava Kunerta
uzenáře
ze Sedlčan
bytem
Ostromečská 15
náruživého
fanouška
Slavoje Benešov
vzorného otce
a manžela
a člena České
hasičské jednoty**

Čurák! (syn s manželkou nepřijdou na nedělní oběd)

Do prdele. (zapálit si cigaretu)

Do prdele. (obout si boty)

Kurva! (rozlitý hrnek s kafem)

Sračka! (v koupelně podtéká kohoutek)

Hovna s hákem. (prší)

Do prdele! (kde je deštník?)

Včera sračka, dneska sračka. (po deštivém dni je parno)

Do prdele. (pustit počítač)

Nemrcouchové. (čeští fotbalisté po remíze 1 : 1 s Maltou)

Jsem s ním vymrdal. (doběhl jsem ho)

Neser. (manželka přepnula TV z Novy na Primu)

Zasranec. (kdokoliv)

Hovno! (ne)

Ser! (ráno před dveřmi na WC)

Čurák všech čuráků futrál. (šéf)

Zkurvenina mi šajní rovnou do ksichtu.
(zatáhni žaluzii)

Pičus. (trafikant)

Pičus. (soused v domě)

Hovnař. (kdokoliv)

Ser na to! (nech to být)

Na to ser. (k manželce: přestaň zametat drobky, které mi odpadly při jídle na podlahu)

Sračka! (suk v cigaretě)

Ať mě ten sráč nesere. (kamarád přišel pozdě na kulečnick)

Copak prachy seru? (je draho)

Zasranej bazmek. (mobil)

Mamrdi. (FC Sparta Praha)

Domrdaný. (totéž, co doprasený)

Na to ti chčiju! (neudělám požadované)

Ser to sem. (podej mi to)

Neser! (k manželce: nedávej do nákupního vozíku ty chipsy, mám radši arašidy)

Pičovina. (nesmysl)

Sračkárna. (lidově čistička odpadních vod, zde televizní zpravodajství)

Osrat. (více významů, např. ošulit)

Sráč. (kdokoliv)

Mezi píčama kunda kund. (manželka Jiřina)

Kámen preč cihlu. (Sodoma – Gomora)

Mrdka z krtka. (rčení bez konkrétního významu)

Kurva fix! (dobrácké zaklení)

Ser se! (ve smyslu přidej, obvykle při nastupování do autobusu)

Se neser. (nerozčiluj se)

Mě nevomrdáš rohlíkem. (mne neobelháš)

Kunda. (pokladní v Tesco)

Hovno hovno. (zesílený zápor)

Život zasranej. (povzdech, v němž se jako krůpěje rosy na pavučině ve vánku třeptá křehká duše toho zmrda, Jaroslava Kunerta)

K

nih

Vladimír Martinec

Rodina

Vladimír Martinec se narodil 22. 10. 1934 v Týništi nad Orlicí. Zaměstnán byl jako muzeolog, a ačkoliv sepsal několik odborných studií, na beletristický debut si počkal až do roku 2012, kdy v nakladatelství Dauphin vydal sbírku *Missa est*. Hned následující rok vydal, opět v Dauphinu, sbírku *Rodina*, která rozhodně stojí za pozornost. Ovšem: pozor! Tahle sbírka není pro mladé. Zvláště ne pro ty dnešní, vyvipílané ve facebookových teletnicích. Nepochopili by. Bilancování stárnoucího chlapa, který už poznal, zač je toho v životě loket. Syrové rodinné momentky. Na síle sbírce malinko ubírá pesimisticky skuhravý kolovrátek, jímž jsou básně povětšinou pointované, přesto jde o knihu výraznou. Dovolím si být prorokem: o knihu, která bez povšimnutí zapadne, protože poezii čtou právě jenom mladí. A možná, že je to dobře, říkám si s hořkým úsměvem na rtech.

(mš)

Vladimír Martinec

RODINA

Alt

Zvyk

Když na mě syn poprvé řval:
„tak už konečně umři,“
vážně jsem o tom uvažoval.
Teď už si zvykám.

Rozdíl

Manželka vyžehlila synovi
košile, ponožky a džíny,
a když se vrátil z práce,
tak jí vynadal.
„Já ti vyžehlím a ještě dostanu vynadáno,
to snad není pravda,“
pravila sladounkým hlasem,

jakým mně,
když jí přinesu růži,
ani nepoděkuje.

Podnikatel

Synovi je dvacet,
chce podnikat a nepodniká,
jen celé noci staví pomyslná města na mo-
nitoru,
a o dům, který jsem postavil,
se nestará.
Jednou o něj přijde.

Rány

Jsem pro něj debil a hajzl a svině,
ale on je stále moje děťátko.
Smával se na mě tenkrát, maličký,
stále na to vzpomínám.

Vždycky když na mě křičí,
odejdu.
Myslí si, že jsem se urazil,
jenže se mýlí;
lížu si rány.

Nedorozumění

Stála u dřezu a já ji pohladil po rameně.
Odtáhla se a řekla: „Nech si to;
kdybys mi radši přidal na domácnost.“
Asi to nebyla ta pravá chvíle.

Ulity

Doma máme tři malinké ložnice:
pro tatínka, pro maminku, pro syna.
V jedné jsou knížky,
ve druhé video,
ve třetí počítač.
Jsme jako šneci.

Manželka celé dny zírá na televizi,
syn celé noci sedí u počítače
a já píšu.

Potkáváme se jen u záchoda.

Chvála

Denně chválím manželku
která mě nikdy nepochválí.
Hodně teď křičí a tak mlčím.
Doplňujeme se.

Občas něco žlukne v lednici,
a já jí říkám, jak dobře vaří;
zlobí ji to.

Omyl

Má žena nechtěla být přitažlivá,
nechtěla se „vnucovat“,
všem dělala služku
a teď marně naříká,
jak splakala nad vejdečkem.

Ovšemže mě to kdysi trápilo.

Štěstí

Když syn odcházel z domu,
otočil se a řekl: „Čau.“
Nikdy mě nepozdravil,
až dnes.
Mám šťastný den.

Američané jedí kaktusy Miroslav Pech

Ložnice.

Muž se převléká z tepláků a trička. Stojí před zrcadlem jenom v trenýrkách a pozoruje se. Na ramínku má pověšený oblek. Do pokoje vchází žena. Dívá se na něj.

„Přibral si,“ řekne.

„To ty taky,“ řekne muž bez zájmu.

Žena si sedá na postel. Přes okna jsou zatažené žaluzie. Počítač je zapnutý. Na monitoru je fotografie tisícikorunové bankovky a vedle ní nápis: Půjčky v rodině a od přátel? Mnohdy zlikvidují dlouho budované vztahy. Žena si prohrábne vlasy. Jsou neupravené. Mezi prsty jich několik zůstane. Setrese je na podlahu.

„Nevím, co mám dělat,“ řekne žena.

Muž se zhluboka nadechne, vypadá, že se chystá promluvit. Žena vyčkává. Ví, že zbytečně.

Muž stoupá na váhu. Má osmdesát tři kilo.

„Není to tak hrozný,“ utrousí.

„Říkals něco?“

„Ne.“

Kuchyně.

Žena stojí nad dřezem a myje nádobí. Muž je u okna a pije kávu. Na ulici vidí dvě stařeny. O ničem nepřemýšlí. Pomalu usrkává ze svého hrnku. Dal si do kávy málo cukru. Začíná být rozmrzelý. Pije rychleji, aby mohl co nejdřív odejít. Káva je horká.

„Kam jdeš?“ ptá se žena.

„Mám jednání.“

Žena drhne připálený pekáč.

„O čem budete jednat?“

Ticho.

„Pořád máš nějaký jednání.“

„Mám práci,“ řekne muž tiše.

„Kdy koupíme tu myčku?“

Ticho.

Hrnek je z poloviny prázdný. Muž do něj fouká, aby káva rychleji vystydla.

Ženu svrbí špička nosu. Už to nevydrží, pustí pekáč a houbičku a podrbe se.

„Ta myčka by mi dost pomohla,“ řekne žena.

Muž dopije kávu a prázdný hrnek postaví vedle špinavých talířů a sklenic. Všimne si, že v rohu nad sporákem visí pavučina.

„Nevíš, co máš dělat?“

„Co?“ nechápe žena.

„Před chvílí si říkala, že nevíš, co máš dělat. Co kdyby ses líp starala o byt? Já mám spoustu práce. Nemůžu se starat zároveň o podnik i chod domácnosti. Ty seš celej den tady. A poďvej, támhle nahoru. Vidíš to? Pavučina.“

Žena pořád drhne pekáč. Není možné dostat z něj usazeniny.

Pokoj.

Na stěnách je pár plakátů, na polici vedle knih a učebnic stojí vodní dýmka. Jedna z polic je obsazená plyšáky, druhá postavičkami vyrobených z keramické hlíny.

Muž odkládá sako přes opěradlo židle. Povoluje si pásek. Zatahuje břicho.

Dívka leží na posteli a hraje si s konečkou vlasů.

„Odešel před hodinou,“ řekne dívka.

Muž si sundává kalhoty. Hodí je přes sako.

„Nemůže se vrátit?“

„Ne,“ odpoví dívka, „je u klienta.“

„U klienta?“

„Říkal to.“

„O žádném klientovi nevím.“

„Volal mu včera večer.“

„Hm. Tak to potom jo.“

Muž si lehá k dívce do postele. Na sobě má pouze trenýrky a hnědé ponožky. Dívka se k němu přitulí. Opře si hlavu o jeho rameno. Muž vezme její dlaň do své. Oproti té jeho je drobná, téměř dětská. Na prostředníčku nosí stříbrný prstýnek ve tvaru hada. Muže napadne, že vypadá jako z pouti. Položí si její ruku mezi nohy. Stiskne ho tam. Muž zavírá oči. Brzo mu začne tvrdnout.

„Si nadrženej,“ šeptá mu dívka do ucha.

On mlčí.

Později dívku šuká zezadu. Po pár minutách se jí udělá na záda.

Dívka se protahuje.

„Chtěla bych ještě.“

„Prosím tě... mlč,“ řekne muž.

Sedí na kraji postele. Zapíná si košili.

Dívka je přikrytá peřinou až po bradu.

„Jak mu to de?“ zeptá se.

Ticho.

„Chtěla bych, aby mu ta práce vyšla.“

Nahne se a pohládí ho po zádech.

„Mohl bys to zařídit.“

„To nezáleží jenom na mně.“

„A na kom?“

Povzdech.

„Hlavně na něm.“

Dívka se posadí. Peřina se jí sveze po hrudi a odhalí drobná ňadra.

„Myslela sem...“

Muž se souká do kalhot. Zapíná pásek. Opět musí zatáhnout břicho.

„...že když se teď... tak známe...“

Muž netrpělivě mlaskne.

„...zkrátka... že by mu to tím pádem mohlo v tý práci jít líp.“

Přichází řada na sako. Oblékne si ho.

„Aha.“

„Prostě sem tak o tom přemýšlela.“

„No... popravdě, budu ho muset propustit. Jeho pracovní nasazení neodpovídá představám firmy. Zaměstnance neplatíme za nicnedělání. Co tak koukáš? Já za to nemůžu. Několikrát jsem mu říkal, ať se snaží. Pokoušel jsem se mu pomoci. Kdykoliv za mnou mohl přijít a požádat o radu. Myslíš si snad, že to udělal?“

Dívka mlčí s pohledem upřeným na zeď. Nevidí tam nic konkrétního. Ani se nesnaží tam něco vidět.

V autě.

Muž sleduje cestu před sebou. Poslouchá zprávy z rádia. Hlas moderátorky mu oznamuje, že denní teplota se bude dnes pohybovat okolo dvou až šesti stupňů celsia. Na většině míst České republiky bude jasno, na západě k večeru místy oblačno. Dále se dovídá, že v jednom z jihoitalských měst došlo v porodnici k záměně novorozenců. Matka porodila dceru, ovšem domů si přinesla chlapce. Nakonec se vše vyřešilo, ale matka utrpěla šok.

Co je tohle za kravinu, pomyslí si muž.

Pro odlehčení moderátorka informuje o profesionálním americkém jedlíkovi, kterého už nudily klasické soutěže v pojídání hot-dogů, nebo steaků a proto snědl dva kaktusy. Hostinu si natočil na kameru. Oba kaktusy snědl během šesti minut. Pak už

jen varoval diváky, ať něco podobného doma nezkoušejí.

Muž se nakloní a vypíná rádio. Stačí vteřina. Přes kapotu mu přelétne tělo. Muž vykřikne a prudce zabrzdí. Ve zpětném zrcátku vidí tělo ležet na silnici. Bezesporu patří dítěti. V prvním okamžiku chce šlápnout na plyn a rychle odjet. Jenže k místu už se blíží nějaký mladík. Volá na něj. Muž ho neslyší. Musí vylézt z auta.

Třesou se mu kolena. Dveře nechává otevřené. Udělá pár kroků. Musí se opřít.

Mladík klečí u těla. Je to holčička. Drží ji za ramena a třese s ní. Ruce i hlava jí lítají sem a tam.

Musí bejt úplně rozlámaná, pomyslí si muž a udělá se mu ještě víc zle. Vnímá, jak se vše kolem něj zpomaluje.

Potom mladík popadne holčičku za krk, postaví se na nohy a zvedne tělo do vzduchu. Začne tělem točit nad hlavou a smát se.

Jde k muži. Pohybuje rty, něco mu říká, někam ukazuje. Až když se přiblíží těsně k němu, začne muž rozeznávat jednotlivá slova: „Všechno v pořádku... ste ve skrytý kameře... nic se nestalo... je hadrová...“

Práskne pannou o beton.

Pod mužem se podlomí kolena. Sedá si na chodník. Přichází další dva mladí lidé. Chlapec a děvče. Smějí se. Stojí okolo něj. Mladík si k němu kleká.

„Sakra, chlapce, s tebou to málem seklo! Je ti dobře?“

„Nemám moc smysl... pro humor,“ praví ze sebe muž.

Položí si hlavu na kolena. Zavírá oči. Vrací se mu scéna, kdy se tělo odráží od kapoty a letí přes střechu dozadu.

Slyší mladíkův hlas. Navrhuje svým dvěma kolegům, jestli už to dneska nezabálí. Nemají nic proti.

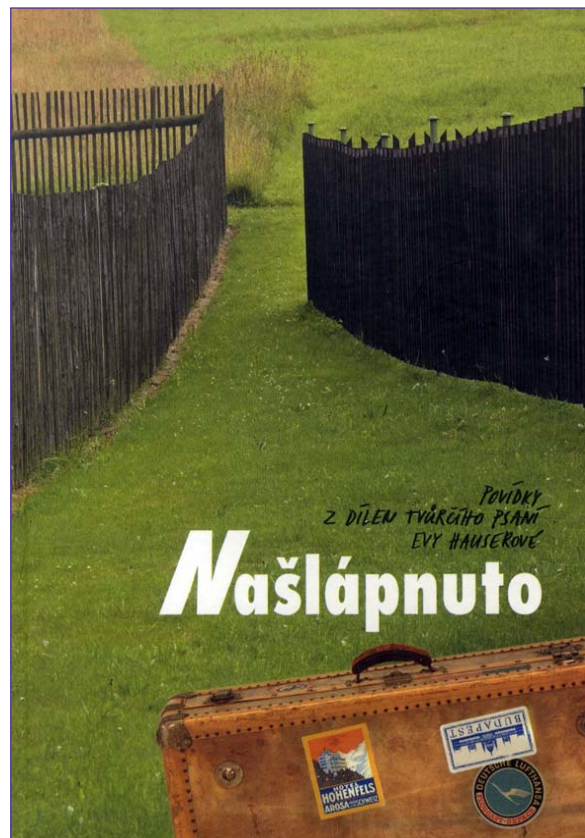
Muž se snaží uklidnit pravidelným dýcháním.

Je jasno. Teploměry ukazují osm stupňů celsia na slunci. Přes silnici je prodejna kuchyňských elektrospotřebičů.

Našlápnuto:

Sborník povídek vzešlých z dílen tvůrčího psaní

Evy Hauserové představuje nová jména v české literatuře:

Helena Beránková, Jana Kárníková, Helena Fruhbauerová, Petra Holubová, Ivana Beranová, Klára Antošová, Klára Smolová, Soňa Novotná, Milena Koljenšić, Edita Paczeltová, Nataša Diatková, Eva Šuhajová, Marek Schejbal, Tereza Sedláková, Tamara Pechová, Markéta Váňová, Simona Koblížková, Vlasta Antošová, Hana Raddová, Marie Hensková, Jarmila Sadravetzová, Kateřina Mičkeová. Spojujícím tématem všech příspěvků je cesta, cestování, dobrodružství na nových, neznámých místech. Součástí sborníku je i následující povídka.

Dalibor Podaný

Žihadlové mýdlo

 dtud se vynořovaly dny, zdálo se Bubinovi. Byla to obrovská díra do nebe, ohraničená mraky. Jako by hrozila, že ho vtáhne, cítil jen strach z neznáma uprostřed dětské hrudi... Nebe přece viděl už tolikrát. A přesto se jevilo, že právě tentokrát do něj podivným způsobem vrůstá spolu se všemi věcmi, které k němu čněly ze země.

Téměř nevnímal pláč Boročka, kterého na hřišti obrali cigoši o sladkosti, a tupé rány pěstí, dopadnuvší na obličej Kontyše, který se ho zastal.

Barvité dětství... Jako ten podzim tenkrát. Jako obal jedné z těch čokoládiček, rozmáznuté u fotbalové branky a od ní cestička z kapiček Kontyšovy krve.

Druhý den jim každému Boroček donesl čabajku.
„Žeste mě chránili, kluci.“

Z okna sledovala přísně předání jeho maminka. Tátineček se v hospodě hrdinně serval s cikánem z dočista jiného klanu.

Bubin se styděl za svoji „zasněnou“ nečinnost, ale Kontyš: „Žer, vole.“

Dny splývaly. Týden v práci vyskočil hbitě z pondělka přes středu až do pátku a víkend se promžikal v sekvencích činností k tomu vymyšlených.

Zacvičit, zareikovat, ubalit cigarety, vydat se za přáteli do kulečnickového klubu nebo zůstat sám doma a popíjet krabicové víno...

Když je člověk šťastnej, život mu utíká rychle, přemítal nad tím vším Bubin, ale sám v tom celém procesu pozoroval jenom to splývání. Nebyla to prázdnota, pocit nenaplnění, který mu sem tam předhodil některý z bývalých kamarádů, zaměstnaný již rodinným životem, odpovídajícím jejich věku. Nebyla to deprese, která nutí člověka ptát se každé ráno, proč zase vstávat. Byl to snad pocit, podobný očekávání. Jako kdyby po-

řád věřil, že se něco stane. Ale ani s obavami, ani s nadějemi.

Dařilo se mu vlastně dobře. Usadil se v hlavním městě, měl slušné bydlení a docela dobrou práci. Pár nových přátel si našel a pár starých ztratil.

Jak dlouho už tady jsem? zapřemýšlel a vyhlédl z okna. U telefonní budky si jedna smažholka už skoro dvě hodiny marně snažila napíchnout žílu na noze a zpoza ní se z blízkého hostelu s hlukem a smíchem vybořovala banda italských teen turistů. Hruli se na tramvaj, smažka se k nim točila zády.

Byl už tam devátým rokem. A to bylo co říct, protože mu při jeho odchodu ostatní nedávali moc šancí na uchycení.

Na téhle stanici ohřívá Ukrajinka v stánku párky a sekanou. Smrad z toho se mísí s dechem a nepřítomnými pohledy protlačujících se lidí. Zdá se, že jenom „přítel“ té zplihle odbarvené dívčiny od mastných fritékošů dokáže člověka zaměřit konkrétně. Bubin se s ním pohledem střetnul jen dvakrát a rychle se upamatoval, že je vegetarián.

Hned naproti bylo knihkupectví. Vešel a chtěl nechtěl obohatit voňavou atmosféru knih oděrem přepáleného oleje. Prošel si nejdřív přízemí, plné „bestsellerů“, aby vyčichl, a vyšel po schodech vyhlížet knihy o mimozemšťanech a... mimoděk si všiml slečny prodavačky. Vypadala velmi pozemsky v sukni nad kolena, blůzce nad lokty

„Hele, Kontyš,“ přišla k němu
mladičká, potetovaná barmanka,
prošpikovaná všelijakými kroužky.
„Máš v sobě čtvrtou dvojku a za
hodku začínáš šestnáctku směnu,
protože já musím pro malýho, má
sračku a blíje, takže ho matka
bejvalýho odmítá hlídat. Jestli tě
uvidí šéf, jak tu pokaluješ, tak už tě
fuckt vyhodí, tak sebou mrskni za
bar! Jo a poříd' už si nějaký mobil,
protože sem dneska zase volal ten
tvůj zkalenec Bubin, že prej
přijede, že si musíte promluvit
nebo co....“

Venku ten chlapec předal kytku
a dívka jej políbila. Kontyš bez
polívky a bez piva.
Ta ženská, co prodává v bufetu, zas
venku kouří. Pořád chodí kouřit
a ztěží lze očekávat, že si pak
umyje ruce, když někomu nakládá
smažený květák, který se leskne
stejně podivně jako její kozačky.

a barvou očí nad nebe. V rámci jeho pravidelné docházky ho čásem sama začala zdravit a usmívala se na něj u pokladny, jako kdyby mu podávala kafe a croissant na nějaké zašlé turistické fotoreklamě na Paříž. Usmívala se pokaždé, když kupoval další kus z regálu „UFO a záhady“.

Usmívala se i dnes, když jí mladý, statný muž v obleku přinesl zabalené dva párky v rohlíku („tady jsem ti přinesl sváču“) a po polibku spolu zašli do skladového zázemí.

Na Měsíci jsou budovy, na Marsu pyramidy, pročítal Bubin. Proč ne, my je máme taky, zavřel knihu. „Vezmu si ji příště.“

A vydal se na bus. Za Kontyšem.

Ten chlapec čeká s kytkou na dívku
Já si dám tofu polívku
A oni polibek, bude-li libo
A já pak další a další pivo...

Kontyš nadšeně dopsal svou novou báseň. Nazval ji Z okna hospody, přestože seděl v (alko)kavárně a popíjel bílé. To aby to mělo šmrnc.

Měl pocit, že se začíná poznávat, nacházet. Od Bubinova odjezdu do hlavního města uběhlo pár let a on se teď potutelně usmíval nad tím, jak dokázal změnit svůj život.

Přestěhoval se do většího města, pronajal si garsonku, trochu posiloval, hodně popíjel, trochu dělal kulisáka, trochu textaře místních hardcore music magorů a trochu byl za barem... Uživil se a žil. A hlavně: vrátil se k psaní poezie! Cítil se šťastný a takřka nad věcí.

„Hele, Kontyš,“ přišla k němu mladičká, potetovaná barmanka, prošpikovaná všelijakými kroužky. „Máš v sobě čtvrtou dvojku a za hodku začínáš šestnáctku směnu, protože já musím pro malýho, má sračku a blíje, takže ho matka bejvalýho odmítá hlídat. Jestli tě uvidí šéf, jak tu pokaluješ, tak už tě fuckt vyhodí, tak sebou mrskni za bar! Jo a poříd' už si nějaký mobil, protože sem dneska zase volal ten tvůj zkalenec Bubin, že prej přijede, že si musíte promluvit nebo co....“

Venku ten chlapec předal kytku a dívka jej políbila. Kontyš bez polívky a bez piva.

Ta ženská, co prodává v bufetu, zas venku kouří. Pořád chodí kouřit a ztěží lze očekávat, že si pak umyje ruce, když někomu nakládá smažený květák, který se leskne stejně podivně jako její kozačky.

Je to ten typ stárnoucí blondýny, co neochvějně ignoruje své vrásky a svého obézního muže a je si vědoma, že milence už najde jenom v nonstop baru, který je opodál, plný Ukrajinců.

Bubin přijel busem do nového Kontyšova působiště na hlavní nádraží. Bylo na tom samém místě jako posledně, což ho potěši-

lo, stejně jako dosavadní přítomnost onoho slizkého bufetu, který měl široko daleko jediný lednici s chlazenými nápoji.

Želvy plavaly. Plavaly pomalu zakalenou vodou akvária a tvářily se takřka seriózně. Kontyš mžoural od baru skrze hutný cigaretový dým na skleněnou vodní nádrž nad protějším stolem a snažil se rozpoznat jednotlivé tváře dredatých lidí u malých stolečků.

„Je moc krásná,“ opíral se o něj svým dojmem Bubín.

„Je ještě krásnější, když se vypne vzhůru pro knihu Ericha von Dänikena a podává mi ji... ty nohy... šíje...“

„Dobře, Bubín, tak ji sbal,“ promnul si Kontyš silně oči.

V rohu kavárny se v nepochopitelném kolečku ožrale motal bývalý partner jeho kolegyně spolubarmanky a zcela bez kontextu hulákal na svého neustále se chechtajícího kumpána u stolu: „...víš, co bych potřeboval?! Víš, CO bych potřeboval?!“

„Umýt hubu žihadlovým mýdlem!“ doplnil si Kontyš a otočil se na Bubína.

Místo zapadajícího slunce už se jim do obličeje tlačilo světlo masivní pouliční lampy, která byla přímo před výlohou. V padesátých letech nikdo netušil, že v roce 2012 bude z masny s roletou bar s „alternativní mládeží“.

„Má chlapa, vole. Je to kravaták a cpou se spolu párkama... Jsem s tím ale tak nějak smířenej. Že jí nikdy neuvařím tofu polívku.“

„To mi povídej. Hele, někdo si v neděli pustí pohádku, někdo politickou debatu, která je skoro vždycky jen reklamou na aroganci a demenci. A já jsem si dneska na zítřek pořídil knížečku Jak být neviditelný a levitovat. Už se těším!“

„Stejně si ale myslím, že Rumburak nebyl až takovej záporák,“ natáhla z cigarety Kontyšova kolegyně spolubarmanka, v jejíž posteli se Bubín ráno probudil.

„Byl až moc nespravedlivě tvrdě odsouzenej za to, že pan Meier zastřelil mluvícího vlka! On měl přece ale povinnost plnit jeho přání, protože Meier měl ten zvoneček a chtěl se naučit střílet!“

Bubín s povzdechem předstíral zamyšlení a pohledem sjel po její nahé lopatce, z které na něj hledělo vytetované oko v trojúhelníku, když se sehnula k malé vlněné taštičce.

„To je proti miminku,“ usmála se nad stříbrným kolečkem, do něhož byly vsazeny žluté pilulky, podobající se zakrnělým paprskům, jakoby připraveným rozprsknout se na všechny strany tak, jak to dělají sluníčka, namalovaná dětskou rukou.

„Tak v kolik ti to jede?“ zeptala se a jemu se v mysli rozzářil obraz usmívajícího se nemluvněte. Ve zlomku vteřiny nahlédl včerejší příběh, vinoucí se přes její tvář, prsa a břicho až ke klínu.

„Je ještě krásnější, když se vypne vzhůru pro knihu Ericha von Dänikena a podává mi ji... ty nohy... šíje...“

„Dobře, Bubín, tak ji sbal,“ promnul si Kontyš silně oči.

V rohu kavárny se v nepochopitelném kolečku ožrale motal bývalý partner jeho kolegyně spolubarmanky a zcela bez kontextu hulákal na svého neustále se chechtajícího kumpána u stolu: „...víš, co bych potřeboval?! Víš, CO bych potřeboval?!“

„Umýt hubu žihadlovým mýdlem!“ doplnil si Kontyš a otočil se na Bubína.

Místo zapadajícího slunce už se jim do obličeje tlačilo světlo masivní pouliční lampy, která byla přímo před výlohou. V padesátých letech nikdo netušil, že v roce 2012 bude z masny s roletou bar s „alternativní mládeží“.

V tom gulečníku

Dušan

Ľadovec

V kuchyni stojí matka a v popoludňajšom slnku krája sako. Najprv na malé prúžky, potom na štvorčeky. Prisúva ku mne tanier. Nejem. Matka sa rozhnevá, jej tvár sa pokrýva červenými škvrnami. Utekám do pivnice, v takýchto situáciách nie je dobré pohybovať sa v jej blízkosti. Uprostred chladnej miestnosti stojí biliardový stôl. Štyria hrobári hrajú gulečník. Mlčia. Ich tváre sú smutné, zbrázdené vráskami. Sadám si do rohu, kde na školskej lavici spí mŕtvola prikrytá bielou plachtou. Jeden zo starcov ma vezme okolo pliec. Jeho dych páchne po mokrej hline.

„V tom gulečníku je zakliate dievča, ktoré sa prejedlo hrachu.“ Gule rôznych farieb sú jej tváre. A tága oči. V kuchyni vrčí matka.

„Zase sa zmenila,“ poznamená druhý hrobár a švihne tágom. Jeho pohyb je však príliš prudký. Ozve sa trhanie zeleného plátna. Všetci ustrnú. Dívajú sa na stôl. Hrobárova ruka na mojom pleci sa mierne chveje. Čakáme. Súkno na stole sa striedavo nadvihuje a klesá. Niečo z neho vyjde. Niečo určite vyjde. Fičí studený vietor a strašidelne píska v medzierkach medzi zubami. Opatrne sa vyprostím z hrobárovho objatia a kráčam ku schodom. Nikto ma nezastaví. Ve-

čer, keď ležím v posteli, počujem ako na parapet okna dopadá ľadovec.

Matka stojí v záhrade a spoza župana jej vyletujú netopiere.

Čert v hniezde

Do opusteného lastovičieho hniezda sa nasťahoval čert. Matej si to všimol hneď, ako vkročil do záhrady. Z hniezda trčal len chvost. Červenal sa skrútený v napadanom snehu a pomaličky ho roztápal. Zdalo sa, že čert spí. Fontáne niekto zašil ústa. Matej sa vrátil do domu, kde ho už čakala pani Wagnerová. Otvorilo sa jej čelo a vyletela z neho sova. Zmätene narážala do stien. Pani Wagnerová sklopila oči. „Pardón,“ povedala a nasypala si do úst akési tabletky. Matej sovu zavrel do starej klietky pre kanárik. „Poslali ku mne aj psychiatra,“ zastonala Wagnerová. „Vraj som spolčená s diablom.“

Matej vyšiel na záhradu a sovu pustil. Tá ho za jeho dobrotu odmenila – vyzobala z fontánky všetky nite. Potom odletela do lesov. Matej za ňou zavolał mohutné „Ďakujem!“ a pobral sa späť do domu. Cestou si všimol, že lastovičie hniezdo horí. V izbe už stál starodávny koč. Opieral sa oň muž nepríjemného vzhľadu, s capími rohami na hlave.

je zakliate dievča

Šutarík

V ruke držal ihlu a kľbko nite. Ihla sa v tme zlovestne zaleskla. Vyskočila svojmu pánovi z rúk a vystrelila ako šíp priamo k Matejovej tvári. Ten sa stačil len tak-tak uhnúť. Ihla sa vnorila do tapety, rohatý zaškrípala sírou zažltnutými zubami a odplul si. Matej na nič nečakal: rýchlo vyskočil oknom na nočnú ulicu a dal sa na útek. Bežal a vytrhával si z tela kusy skla. Rohatý naskočil na kozlík a švihol bičom. Koč sa vyrútil z dvora a hrkotal po namrzutej ceste. Spod kolies leteli iskry. Matej kľučkoval uličkami. Ľudia v krčme za nimi otáčali hlavy. Vzduch plnil nadávky. Z toho nič dobrého nevzájde, mysleli si štamgasti.

Pani Wagnerová o ničom nevedela. Ležala totiž v posteli a pomaly umierala.

Vyzváňanie

Pred domom sedí starec a v rukách drží fíletovací nôž.

Zbavuje mŕtveho vodníka šupín. Telo rozreže na kusy a zakope za domom. Vodníkov zelený kabát rozstrihá a priklincuje k verande. Bude chrániť dom. V starcovom byte je plno kvetináčov. Cestičky medzi nimi sú nezreteľné. Musím dávať pozor na to, kam šliapem. Kvetináče sú všade – na poličkách, na kuchynskej linke, na dlážke. Sta-

rec zatlačí do každého novú šupinu. Zalieva ich. Z niektorých už rastú ruky. Vyzerajú ako zvláštne kvety. Čoskoro vyjde celé telo. Starec prekypruje pôdu. Odrazu je vážny, na čele sa mu vlní stará jazva.

„Odišiel, aby zabil draka,“ povie a pozrie von oknom. Keď prechádzam okolo rúk mám pocit, že sa na mňa dívajú. Zvedavo sa za mnou otáčajú. Z opustených domov už aj tak vychádzajú papierové zvieratá.

Kríza

Profesor sa prechádza nočnou ulicou.

Pod nohami mu šuští lístie. Okolité balkóny sú tiché. Profesor pozrie na koniec ulice a vo svetle pouličných lúčov ju zbadá. Beží k nemu. Myš. Profesor prehltne výkrik hrôzy a uteká domov. Zavrie sa v pracovni a vylezie na skriňu. Jeho žena sa naňho prekvapene díva. Profesor má ruky na ušiach, oči vypúlené. Trasie sa. Žena privolá rodinného doktora. Ten si profesora len zbežne premerá a potom pripevní k nohám skrine koleska. Podá profesorovi veslo a rozlúči sa.

Manželka sa zo žiaľu utopí v umývadle a profesor ostane sám. Drží v rukách veslo a tupo hľadá pred sebou. Po niekoľkých hodinách sa nesmelé odrazí. Prejde prázdny bytom a zvezie sa výtahom na prízemie. Ulica. Veslo sa odráža od mokrého asfaltu. Skriňa sa nemotorne posúva po chodníku a profesor sa ostražito obzerá.

Ak vybehne, zabijem ju, pomyslí si a bojovne zovrie rukoväť vesla.

Zbavuje
mŕtveho
vodníka šupín.
Telo rozreže na
kusy a zakope
za domom.
Vodníkov
zelený kabát
rozstrihá
a priklincuje
k verande.
Bude chrániť
dom.
V starcovom
byte je plno
kvetináčov.

Marian Karlický

***

Nad motýlem bylo Slunce,
tráva mohutněla do vousů řek
Délka života je dalekohled

Stín herců je uzemněn

***

Podzimní listí zvedá plášť
Pod nízkým stropem plují mé ruce
Dlažební kostka, její snář

Hrudník a hmatník

***

Obrazem vcházíš do zdi
Pod ostrým hřebíkem rozmazané nábreží,
tma vyfouknutá ze zábradlí

Vždy s hrnkem písku

***

Vedle hlavy měl vchod
V ponorce jedl rybu, v letadle kosa,
šel na židli obilným lánem

Sklenice já

***

Údolí mění jízdu na koni
Tání zatajilo dech
V zrcadle dívčí souostroví

Na kameni je studánka

***

Z vnitřního světa odtéká větev
Zamilovaný kráčí po stěně
Zasklený tetřev

Vor z rodokmenů odplouvá

***

Vítr si hrál s dechem
Vertikály zvedají hlavy až pod klobouk
Tanec zpustošil ranec

Zátka okamžiku

***

Omyl se omylem
Oblečen do dveří
V zavařenině kopu do skla

Přišel, aby odešel

***

Na okně kvete žhář
V hluboké orbě japonská šibenice měsíc
Okamžitá tvář

Houpal jsem kámen

Úsečky kukačky

***

Letmé setkání zabubnovalo kroky
Poezie je písmo fantazie
V dvoutaktním moři žijí šrouby

Vír vlasů

***

Křik rámu z úst zdíva
Bagr bagruje peklo
Na hladině řve jediná vlna

Láska se stala lžičkou povětří

***

Obloha rozpouštěla nadzvukové sny
Na víru obrácený chrám
Hoboj chechtavý

Žena je úplněk na kole

***

U bezešvé řeky skládám své teskné ropovody
Lidé mimo osu
Rozpustila sis v podvečerním terpentýnu vlasy?

Zpětný chod smyčců Nautilu

***

Potoky se sušily na drátech Nilu
Kamenolom obyčejných proč?
Kapr se hnál loukou k prvnímu květu

Mutující text

***

V mraveništi vody je Utopie
Česeš si vlasy vánkem
Stál v rozbité vteřině

Položil míč, protože skákal

***

U horského oka je sáček slz
Staré síto rozkvetlo pomněnkami
Hmat prstů jsem obrátil dovnitř

Pravda má na přechodu červenou

***

Navlékl jsem si na hlavu propast
Kaskády rtů zazátkovaných vodopádů
Klece hrály o prostor

Těžbu šťastných chvil přerušil potok

***

Na hromadě ukamenovaných letadel ležel vlak
Kdy je motor šťastný?
Mudrc v keři dlouhých vln

Opadaly vlasy do misky rýže

***

Dívka posunutá pěšcem
Při odjezdu se vynořují nad hladinu liché ruce
Ústa po otvoru

Svoboda za jeden haléř

(Vánoce 2013)

Nad sbírkami Benedikta Dyrlicha a Boženy Správcové

„S básníkem
se můžeš setkat,
jen pokud odložíš
všechny masky“

Představovat básníka Benedikta Dyrlicha té znalejší části čtenářské poetické obce jistě není třeba. Těm, kteří dosud neměli příležitost setkat se s autorovou tvorbou, doporučuji vřele tento jeho první samostatný knižní soubor *Naléhavá poezie s vynikajícím a obsáhlým doslovem Ivo Haráka Žijící klasik lužickosrbské literatury*, pro nějž básně vybral, seřadil a přeložil Milan Hrabal.

Sbírka je členěna do tří oddílů: *Přestup do zeleně*, *V pasti* a *Anatomie neklidu*. Poslední oddíl je další zajímavostí, neboť jej tvoří samostatná povídka *Ve středu vstát z postele*. (V oddílu *V pasti* je zařazena i silně lyrizovaná próza *Atlantida*.)

Dříve jsme stáli na stráži hráze proti kapitalismu. Dnes tu a tam pobloudilý psohlavec postává na stráži zbytků protržené hráze proti globalizaci. Nezměrné přesile se nedá úspěšně vzdorovat. Jedinou účinnou obranou je uchovávaní mateřského jazyka a tím i národa, byť sebemenšího. Umírá-li jazyk, umírá národ a nenasytná globalizace pohltí další sousto. Zvláštní – ačkoli by se podle nedávné minulosti dalo usuzovat, že Srbové jsou vcelku bojechtivý a krvelačný národ, zdá se, že Lužický Srb to vidí jinak: *KAT DUVĚRY/Sílu k obraně/Podrývá Lužický Srb/Zpívá k nebesům/Nemá potřebu/Bít se*

za ráj na zemi. Samozřejmě, že tuto báseň lze (doufám) interpretovat mnohým způsobem. Interpretační košatost je i znakem mnoha dalších Dyrlichových básní.

Zajímavostí v Dyrlichově sbírce je zařazení básně *Epitaf pro chilského básníka Pabla Nerudu*. Pablo Neruda byl velký obdivovatelem a uctívatelem Stalina i Lenina. V sedmdesátých letech jsme mohli jeho verše číst v Rudém právu. Pravda je, že se od svého obdivu k těmto lidským zrůdám na sklonku života distancoval a omluvil se za svoji slepotu. Jeho pohřeb (zemřel na infarkt) se stal prvním masovým projevem odporu vůči diktátorskému režimu generála Augusta Pinocheta a z Pabla Nerudy se stal symbol odboje proti pinochetské juntě.

Dyrlich oslavnou báseň na Pabla Nerudu napsal (jak je uvedeno ve sbírce) den po básníkově smrti. Zajímavé je, že autor vzpomíná na Pabla Nerudu ještě v básni *Odbočka do paměti*, kde mimo jiné cituje z jeho epitafu.

V Dyrlichově tvorbě vedle přírodní lyriky nalezneme i hojnost milostných témat. Básník, který již překročil práh šedesátky, si prostřednictvím postav líbezných nymfíček uvědomuje neúprosné plynutí času. Vše je však podáno výsostně kultivovanou a hlubokou poetikou, čtenář se nemusí obávat jakéhokoli veselovského lolitčina prděníčka a čůráníčka do nočníčka.

NEZNÁMÁ DÍVKA /Je přece možné, že tě, /dívenko, potkám/ve večerním přítmí městských/ulic. A nemám vůbec nic/ v úmyslu: chci se jen/chvilu dívat do tvých/ očí a jít zas dál./ Ty ale neumíš čekat: chceš/ radši pozorovat načervenalá/světla na vysokých fasá-

Poslední oddíl je další
zajímavostí, neboť jej
tvoří samostatná
povídka *Ve středu
vstát z postele*.
(V oddílu *V pasti* je
zařazena i silně
lyrizovaná próza
Atlantida.)

*dách a/ vychutnávat si klid uprostřed/ domů.
Já jsem ti volný./*

Kdo chce znát podstatu (Dyrlichovy tvorby) tajemství (svobody), ten ať si pořídí ruské matrjošky. Pokud možno ty největší, obří matrjošky.

POEZIE KOMURKY/ Zavřeli nás oba do malé komůrky, vybledlé/ a prázdné. Ta králíkárna měla okénko k nebi./ jímž nás obsluhoval dozorce/ tím nejnutnějším. Ven vedly čtvery/ zamčené dveře./ Stále jsme měli půst. A každé Velikonoce jsme/ doufali, že nám povolí/ překročit práh./ Čas plynul a my ztratili bezpočet let/ života. Z vězení nás nepustili dokonce ani po podzimním převratu, kdy pár povstalců/ vybojovalo vymoženosti nové svobody/ i pro Lužické Srby./ V jedné z těch převratových nocí kdosi/ přímo před tvůj obličej položil na/ podlahu celý klíč. Vyzkoušeli jsme ho,/ a jedny dveře se nám podařilo odeknout./ Otevřeli jsme je a zjistili/ pravdu:/ Svoboda byla jen další komůrka, sice už/ ne tak vybledlá/ jako ta první, ale znovu malá, a/ dovnitř i ven vedlo osmero zamčených dveří./ Okénko tam už nebylo. Nahradila je spousta lampiček,/ které visely na stropě i na stěnách/ a osvětlovaly celou místnost. Místo dozorce/ nás v nové cele obsluhoval/ automat.

Benedikt Dyrlich: Naléhavá poezie (Výbor z díla), Městská knihovna Varnsdorf, 2013

**Vono pořád
jakože něco,
ale přitom
furt nic.**

S básněmi Boženy Správcové se to má jako s televizním seriálem LOST (Ztraceni). Náznak na náznak, příslib za příslibem ale skutek utek, pořád jsou ztracenci ztraceni a ne a ne je najít. Nako-

nec to diváka/čtenáře může přestat bavit, poněvadž je mu jasné, že se z toho nic kloudného nevyvrbí. Píšu schválně MOŽNÁ, protože samotný seriál si i přes určitý odliv divácké přízně přece jen zachoval slušnou sledovanost, a slovo BAVIT kladu do souvislosti pouze se zmíněným seriálem, poněvadž si zdaleka nejsem jistý, zda poezie má sloužit k zábavě.

Čarokrásné – napadlo mě při četbě veršů: ... /Obchází pětitunový smrč, co na něj každé léto/ napínáčkem noty/ dírek s léty přibývá, u každé slzička pryskyřice,/ maličká slzička pětitunového pláče, kolik ho tam ještě je/ ...

Samotný název sbírky *Strašnice* dává tušit, jakými postavami bude zabydlena a tak máme příležitost se setkat s čarodějem, hastrmanem, démonkem, nechybí Luna, s ptákem Mogulem, nezbytnými kočkami a psy, kupodivu též i s jezevcem a řadou jiných bytostí i nebytostí. Jedná se přece o *Strašnice*, takže jaképak copak, a kdo tuhle pražskou čtvrť zná, ten se nediví. A to budme rádi, že autorka nebydlí v Hrdlořezích.

Na poetický model jsme už u Správcové zvyklí z jejích předchozích sbírek. Kdo jej zná, toho nepřekvapí a může být lehce znuděn, čtenář, který se s dílem Boženy Správcové setkává poprvé, může být lehce zmaten. Co se však autorce daří výtečně v každé z jejích sbírek, je vytvářet a iniciovat tajemství. Tajemství spolu s podivnými postavami, s chmurnou atmosférou, s těžko rozluštitelnými vztahy, působivými obrazy a v neposlední řadě i s vytříbenou slovní zásobou spojenou s podmanivým rytmem, který čtenáře vtáhne do divokého reje i proti jeho vůli, z toho všeho dohromady vzniká ten pravý čarodějný nápoj poezie.

Rádím tento elixír ochutnat! Omládněte, či přinejmenším zkrásníte.

Božena Správcová: Strašnice, Trigon, Praha 2013

Petr Štengl

**Samotný název
sbírky Strašnice
dává tušit, jakými
postavami bude
zabydlena a tak
máme příležitost se
setkat s čarodějem,
hastrmanem,
démonkem, nechybí
Luna, s ptákem
Mogulem,
nezbytnými kočkami
a psy, kupodivu též
i s jezevcem a řadou
jiných bytostí
i nebytostí. Jedná se
přece o Strašnice,
takže jaképak copak,
a kdo tuhle pražskou
čtvrť zná, ten se
nediví. A to budme
rádi, že autorka
nebydlí
v Hrdlořezích.**

Čepe Roman Rops

KO / Hypotéza

„A poděkujte mi, vy přece hrozně rádi poklonkujete lidem, kteří vámi opovrhují. Tak se pokloňte i mně.“

Černyševskij: Co dělat?

„Mám sen.

Tíživý sen. Je vám mezi dvaceti a třiceti. Tato společnost vás nepotřebuje a dává vám to stále otevřeněji najevo. Ústy svých funkcionářů tu a tam i naznačí, jak by se vás zbavila. Vy musíte být rychlejší. Tak jako jsem byl já se svými kolegy. Neměl jsem tehdy pení-

ze ani moc nad druhými lidmi, zato měl neochvějně přesvědčení, že jedině moc a peníze dělají člověka. A to už člověku zůstane. Evropa je dnes plná lidí, pro které bude válka životní příležitostí; a možná taky jedinou v jejich životě. Ale my jsme na tom byli podobně! Naštěstí nebylo potřeba jediného výstřelu, tátové se pustili koryt na dobrý slovo, a to se jim ještě ulevilo. A nás mladý a zdravý a silný zkrátka vytáhli z týhle šedi rovnou do štábů tehdejšího nepřítele, kde nás povýšili, ačkoli jsme dosud pracovali formálně proti nim a pod opačnou vlajkou. Bylo nám to jedno, vždyť se lámaly ledy. Co taky dělat jiného, když jste jednou přijali za svá kritéria, v jejichž ohledu jste bezcenní. Netvrdím, že mi při vyjednávání lichotili, ale nemlátili mě. Přátelé nejsou estébáci. Od toho jsou Přátelé. Navíc nám všem šlo koneckonců o konsensus, ne? Ale i tak, to vám povím, z nás nadělali bledé tváře. Stál jsem před nimi nahý, nahý jako doktor Beneš před mnichovským diktátem. A jako by i on říkal: ano, můžeme!

Omluvte mě, poněkud jsem se zasníl.

Byl jsem na chvíli tam dole, musel jsem zabloudit do privátních prostor mimo Klub odpovědných. Spoléhám na záruku beztravnosti před tímto fórem, protože jsem sice slepý a hluchý, ale upřímný a doznávám se vám na tomto pódiu ke všemu. Víte, prakticky celý život jsem se mohl spolehnout na nějakou imunitu. Nikdo si neváží beztravnosti jako já. Tak tedy... Mísa nesplachuje; to, že je bez vody, jsem si všiml, až když jsem ji pustil. Zato krev, vážení posluchači, krev je na toaletě rozprostřena úplně jak od bytového designéra. Umyvadlo jsem nepoužil, abych se neušpinil. Děkuji vám za pochopení, děkuji vám, že mě netrestáte, i když můžete. Ta rána, co jste asi slyšeli, to nebyl teroristický útok, to mi spadl kámen ze srdce. Celý život sním, že se mě na to všechno někdo jednou zeptá. A vidíte, teď tu před vámi stojím celý nahý a odhodlaný, ach!

Ano, říkali jsme jim tenkrát: „Ach, svět se každým dnem víc zužuje. Nejdřív byl tak široký, až jsme se báli, běželi jsme dál a byli šťastní, že jsme konečně v dálce napravo i nalevo viděli zdi, ale tyto dlouhé zdi se tak rychle sbíhají, že jsme již v poslední místnosti, a tam v rohu sto-

jí past, do níž běžíme.“ „Stačí jen změnit směr běhu,“ řekli nám naši Přátelé a sežrali nás.

Žádný z vás by tam nebyl statečně. Žádná z vás by na mém místě nebyla menší kurva.

Po návratu jsme si jaksi přirozeně padli do náruče s kolegy, kteří před námi jezdili na konzultace za opačným azimutem. Nikdy bych jim to neřekl do očí, ale jak jsem jim teď rozuměl! Dospěl jsem v muže jedním rázem, když mi to došlo: jo, oni fakt můžou.

Instrukce zněly jasně: transformace za co nejširší přátelské dopomoci. Na nás pak bylo udělat to vlastenecky, co možná v míru. Mohlo to celé mít naše ksichty, naše kravaty a naše lži – nebo jejich zbraně. To byla alternativa, a nikdy nevěřte, že žádná není. Vždycky je na výběr. Buď banky, nebo tanky. Podívejte se na Jugoslávii, a pak na Československo. Děkovat nemusíte, stejně jsme na odchodu. Ale srovnejte si čísla. Kolik lidí tady umrzne na ulicích a kolik jich tam vyřezali matkám rovnou z břicha.

Přátelé by zatočili nejen s náma nahoře, ale s celým národem. Díky jim, díky populární hudbě a nepopulárním opatřením si nyní užíváme víc osmdesátých let než v osmdesátých letech samotných. Buď koktejlšejkr, nebo líná ulepená betonová míchačka. Kdo by si nevybral betonovou míchačku! Prvotní akumulace byla prostě historicky nevyhnutelná. Copak jste toužili po něčem jiném? Ano, vjeli sem na našich ramenou, ale vjeli skrz vaše sny. Ne svobodu, ale lepšího pána jste chtěli. No tak sem vjeli po lubrikantu vaší touhy! My jsme jen mazali. Sami jste se na sobě provinili, špatně jste snili, tak si nestěžujte. Ostatně závod už dávno začal i bez vás. Potom vyšlo najevo, že v něm vyhrává vlastně každý, kdo nepřestává šlapat, kdo najde ještě dost sil šlapat dál, a za vítěze se sám prohlásí. Odborně vycvičení zřízenci vyzdvihnou náhodně vylosovaného a oběsí jej na cílovce. Viselci bude srdečně blahopřáno. Co si myslíte, byly časy, kdy jsem sám neměl ani na cigáro.

A nebudu vám tady machrovat, jak si musí každý pomoci ze sraček, jak jsem se ‚vypracoval‘ sám. To jsou kecy. Když seš ve sračkách, když nemáš prachy, tak seš poslední nula ve vesmíru. Máš jediné strach, to je to jediný. A jako úplně vystrašená sračka nenadělaš vůbec nic, dokud ti někdo nepomůže. To je fakt, kterej všichni ti do sebe zamilovaní selfmejdmenský čuráčci nikdy nepřiznají. Tak lžou, protože dobře vědí, jak rychle se můžou vrátit zpátky do bahen, odkud vypučeli. A toho strachu už se do smrti nezbavěj. Čím hlasitěji se tě snažej uřvat o parazitech, tím větší hovno sami vlečou na podrážce. V nouzi nepoznáš přátele. Kecy v kleci. V opravdový nouzi poznáš akorát tu nouzi. Ono se těžko raduje z každýho novýho krásnýho dne, když víš, že se ti o ten den taky zkrátila doba splatnosti na účty, který nevíš z čeho splatíš. Ale jsi pořád svobodný. Pro toho, kdo se bez otroků neobejde, je přece výhodnější nazývat je svobodnými lidmi.

Ano, půjde to tady pořád stejně, dokud budou mít Přátelé-Ochránci zájem ochraňovat.

Jen si nemyslete, že jsme nějaké tupé loutky. Sami nejlíp víme, že Přátelé nebudou šťastni, dokud posledního člověka nepověsíme na tlusté čáře za koncem dějin; sami nejlíp víme, co vše jsme své zemi obětovali; sami nejlíp víme, co jsme za kurvy, ale nezapomínáme přitom na lidi! Jen čekáme na skulinku, pozorně ji vyhlížíme, a pak do ní zatneme svůj poslední malý dráp, který jsme utajili před přátelskou manikúrou, ale zatneme ho a nepustíme! Jen čekáme na opravdovou příležitost. Nevíme, kdy přijde, ale vštěpujeme to svým dětem, které již v onom duchu vychovávají naše vnoučata. Obětovali jsme vlastní čest, abychom snesli lidem modré z nebe, hned jak se objeví ta skulinka. Ona přijde. Konec snu.

Jak, prosím? Mám uši zalité voskem, vůbec vám nerozumím... Proč jsme potichu a bez odporu vyměnili státní zlato za papírové přísliby Přátel-Ochránců-Investorů? Promiňte, vy snad nemáte televizi? Neviděli jste, co Investoři udělali s Libyí, aby se dostali ke Kaddáfího zlatu? A kdo vy vůbec jste? Každý mohl vidět, jak dopadli Milošević a Saddám a Kaddáfí, když přestali Investory poslouchat, a ovšem – i my nahoře jsme to viděli. To byste chtěli, to byste přáli své vlasti, své matce, jejímu břichu a svým dětem? Tak čemu se ještě chcete divit?!

Nemáte ponětí, co všechnou můžou!“

„Terrible.“

„Disgusting.“

„Ausgezeichnet!“

„A co tomu říkáte vy, madam?“

„Typický užvanělec, pane předsedo. Ale je to alespoň,“ zaskřehotá madam, aniž se přestala zabývat svými žolíky, „je to pozoruhodná hypotéza.“

Sa Liszt Wagner...

lez v Piešťanech

2.

Vosa?

3.

Ne! Osa!

S
lezAforizmy
Kristián Čura

Nič ku mne nikto necíti a ja viem aj prečo, neuplatí sa.

Doplácam na svoju slabosť.

Ona sa hanbí zo mnou byť, vieš ako ma toto uráža? Hanbí sa, že by mala, žeby mohla zo mnou byť, a ja som sám lebo sa hanbím byť s iným človekom.

Na toto ja už vážne nemám čas..

Prečo som ešte nažive, čo ma drží na žive? Skutočne sa môžem hanbiť.

Každý deň mám ten problém ako ty: nič nestíham, ale doslova. Tak mi ušiel život, ani ten som nestihol.

Neviem čo sa odo mňa čaká, ale viem, že ona odo mňa nečaká nič. Podľa nej nedokážem nič čoby ju presvedčilo o mojej hodnote, s toho ona vzchádza „na povrch“. Pravda vzchádza na povrch.

V tejto sekunde sa mi pošmíkol prst. Také niečo sa normálnemu človeku stať nemôže, ale mne sa to stalo.

Mám v tvári jednu emóciu. Ak by som nemal ani tú, nepotreboval by som ani tvár.

Ona mi tvrdí, že aby ma mohla mať rada, jej „láska“ je podmienka, musel by som niečo v živote dosiahnuť, niečo prekonať, niečo čo sa volá „človek“. Inák teda že by som sa mohol rovno stať nadčlovekom. Ale ja jej vravím, že to „niečo“ čo je človek, že neprekonám, že neprekonám ani toľko, že som sa narodil, že nedokážem prekonať ani to, že som prišiel na svet, lebo som sa na túto porážku ešte zo záhrobia zle pripravil, že nemôžem prekonať ešte niečo, alebo teda človeka, ktorý je niečo lebo ja som celkom nič, celkom nikto a toto niečo je len niečo čo by som musel prekonať ešte viac ako to nič, ktoré som, chápeš? Prekonať „niečo“, ktoré je človekom mi je zaťažko, lebo ja som nič a ani to nič neprekonám. A keby som už ako prekonal ešte to „niečo“, ktoré je človekom, už neviem kto by som zase bol, zase iným človekom, alebo niečim viac ako človekom, neviem lebo chcem len málo od života a preto sebou pohrdam, neviem a tak si vižim seba aspoň ako niekoho kto sebou pohrda, ešte aspoň ako toho kto sebou pohrda.

Nemám čas byť, a preto nie som.

Narodiť „sa“ a zomrieť „sa“ nie je nič. Lahko sa to prekonať, ale ja som to neprekonal. Ako barla je ešte i moje zrodenie, ja som barla, ale zlomená. Opri sa o mňa, ale nespadni.

•

Človek tvrdí Zarathuštra je niečo čo treba prekonať, a niečo čo treba prekonať v nadčloveku, ale duša, duša je len niečo na jeho tele, na tele nadčloveka, je duša. Čiže ako človek tak aj duša sú niečím, ale zatiaľ čo človek je niečím čo treba prekonať je duša, len niečím na ľudskom, alebo nadľudskom tele, a tú treba buď prekonať tiež, alebo vládť všade zo sebou na tele. Hlavná myšlienka Zarathuštri je tá, že ako keď je treba prekonať človeka a dožiť sa k nadčloveku je treba prekonať, alebo aspoň chcieť prekonať „dušu“, ktorá je niečím na ľudskom tele.

•

Nenávidí ma zato, že som pomalý, že som pomalý neviem prežiť a vydržať, lebo taká pomalosť sa nedá vydržať, ale ja som vydržal, ako je to možné?

•

Tá žena ma nenávidí viac ako celý svet, celý vesmír, celé mysliteľné vedomie ľudské aj nadľudské, predstava, žeby mala zo mnou stráviť hodinu jej je horšia ako všetky vojny, holokausty, bombové atentáty a všetky nezmysly tohoto sveta dohromady, takú nenávisť dokázala vyvinúť žena, taká malá útlá, také malé ženské čudo, dokáže tak si samo seba vážiť, že je jej toto všetko milejšie ako predstava že musí hodinu v mojej spoločnosti trpieť, podľa nej každý trpí v mojej „spoločnosti“. Tak nech trpí, zaslúži trpieť, zaslúži mať ťažký život, lebo žiť jej je ťažšie.

•

Nadčlovek je taký koncept, ktorým sa Friedrich chcel prekonať. Tento koncept, ale nenávidel, lebo mu ho vnútili, nadmernou záťažou. Chcelo sa aby bol nadčlovekom. „Pôsobili tyransky“.

•

Ps. nikdy sa ku mne už neozývaj, nikdy zo mnou už nehovor, nikdy sa ku mne už ani nepribližuj „láska“. Spoznal som túto „lásku“ v jej pravdivej podobe. Ak také niečo ako láska pravdivú podobu môže len mať. Zase budem upadať do mdlôb, do ničoty, do zmaru. Prečo len upadáam, prečo len nenapredujem, neposúvam sa, prečo len nemám čas?

•

Ja sa k tebe neviem vyjadriť, si porušila všetky spoločenské konvencie.

•

Už nechcem byť sám sebou, lebo ja nestojím ani za hovno, a byť sám sebou ma stojí toľko námahy, že si vôbec neviem predstaviť čo by som mohol dokázať nebyť tak sám sebou, nezaťažovať sa sebou, a preto si myslím, že koncept prekonať sám seba je ten najlepší možný. Keby som tak ešte mohol sám seba viac než len prekonať, prekonať mne nestačí. Tak ako ja nestačím žiadnej žene, no je toto normálne? Nie je, ani trochu, veď preto sa aj tak trápim. Ona si nevie vysvetliť, že ja sa musím len pretvarovať, lebo naozaj sa ku mne ona chovať nebude, nebude naozaj taká aká je v skutočnosti lebo keďže je presvedčená, že jej nestačím tak si myslí, že sa pri mne stačí pretvarovať. Keďže sa pri mne stačí iba pretvarovať tak aj tak vyzeráme, že sa pretvaruje a pretvaruje, že nič podľa nej nie je naozaj. Prechádzam do polohy skrčmo, moje telo je v skrčej polohe, ale Zarathuštra mi radí, že sa mám vystrieť ešte kým je čas, že mám byť pravouhlým-hororom telom a dušou. Ja som telom aj dušou ničím, nikým. Dušou som niečím na svojom tele a telom som niečím na svojej duši, ale inak som ničím a nikým.

•

Čo mi ešte chceš vziať? Takto ľahko sa totiž to berie a takto ťažko dáva ako vidíš sama. Brať je veľmi jednoduché, ty si ukázala, že ti to ide veľmi dobre. Nič si mi s tej tvojej „ženskosti“ nedala, zatiaľ, ale tvojej blbosti som ušetrný nebol, nebol som ušetrný nikdy žiadnej ženskej blbosti a ženská blbosť

je skutočne najväčšia blbosť mysliteľná. Vôbec si neviem predstaviť tvora idiotskejšieho ako žena, ona tvrdí, že takým tvorom som, ale ja, ale ja jej to neverím, tak blbý ako žena snáď ani byť možné nie je. Zarathuštra to označuje pojmom „nemožnosť“. Ale možno nejde o človeka, ktorého treba prekonať, ale o ženu, ktorej treba aby sa stala nadčlovekom teda tým, ktorým bude niečo menom človek prekonané. To niečo menom človek je zviera samozrejme. Ako Friedrich prizvukuje tak človek je niečo čo je treba aby bolo prekonané, ale zároveň je človek „celé zviera“, ako vieme. Nezabudni, že sa, ale ako zviera naučil blbo tváriť, alebo teda, že človek je zviera, ktoré sa dokáže blbo tváriť, lebo inak, že zviera sa normálne blbo netvári, že sa nevie blbo tváriť. Zarathuštra súdi teda, že človek je zviera s červenými lícami.

•

Bojujeme ďalej ako vidím. Veď nič sa nedeje okrem toho, ako inak. Okrem teba sa nič nedeje, veď ako inak. Okrem teba by sa aj čo iné mohlo diať. Svet nie je ničím iným ako „vôľou k moci“, ktoré je dianím. Okrem tohoto „diania“ sa na svete nič iné nedeje.

•

Vziať si zato nezabudla nič, čo je zaujímavé. Myslieť skutočne znamená „čakať“, ale mňa preto myslieť nebaví. Asi nemám pre myslenie vášeň, lebo nemám vášeň pre čakanie. Lebo ako vidím som sa ničoho nedočkal. Preto čakať nemalo žiaden zmysel. K ničomu nevedlo, ako inak ani nič iné k ničomu nevedie. Možno ťa, ale niekto vyvedie z omylu, ktorý je „zbabelosťou“. Zaujímavé, že si pri všetkej tvojej добрôte nezabudla nič vziať. Tvoja dobrota musí byť teda nejaký komplexný fenomén, ktorému nič nechýba, tvoja dobrota je dokonalá, nič jej už nechýba, posledný článok teda „nič“ si do svojej dobroty zapracovala a teraz je už kompletná „čistá dobrota“. O niečom takom sníváš, že? Ale ty inak nemáš dôvod snívať, lebo všetko čo si si vysnívala máš, že? Takže ja, ale naopak o tebe môžem „len snívať“? Ďakujem,

ale snívať nepotrebujem, na snívanie, už som fakt starý. Sníval som dosť a žiaden sen, a hlavne nie ten ženský sa nestal skutočnosťou, teda nie snívať je asi to najmenej čo ja potrebujem. Keď trpím teda som. Nebyť tak netrpím, ale o nebytí tiež nesnívam.

Dianie je boj a okrem boja sa nič nedeje. No boj stačí. Boj je vôľou k moci. Boj je dianím, bojom o moc.

Nedokážeš sa zmeniť lebo zmena je zlá, je nemysliteľná. Akože by zmena mala byť nemysliteľná? Usiluješ o zmenu? Nikto ako ty podľa tvojej predstavy nemôže existovať, ale ja existujem nie podľa predstavy. Nie podľa predstavy prírody. Ak každý všetko vie ako sa ľudia vždy tvária podľa toho, že všetko vedia tak načo sa spolu vôbec bavíme? Skutočne som sa ešte nestretol s človekom, ktorý by sa netváril, že niečo nevie, tak sa zamýšľam, že prečo sa bavíme, že čo si zdieľame, aký druh „vedomostí“ si naozaj odovzdávame keď každý už dávno, dávno všetko vie? Dokonca vie viac než všetko. Je možné, že trpíme takými predsudkami k možnosti vôbec myslieť, žeby sme niečo mohli nevedieť? Že je nám nevedenie tak neprípustné, že nevieme pochopiť vôbec takú možnosť?

S človekom si nezahrávaj.

A zase nič, zase ticho, ničota, prázdnota.

Boj o moc je boj o život, alebo nie je?

Čo sa tu odo mňa chce, aby som vzdal „boj o moc“, alebo aby som vzdal boj o život?

Oni zase čumia tie osoby ako keby som tu dopadol priamo z mesia. Normálne na zaplakanie. Cítim sa na zaplakanie len pri pomyslení na svoju existenciu ako „ju vidia“.

Hanbím sa zato, že nemôžem byť nič iné než čo som. Ak by som mohol byť niečo iné tak budem čokoľvek iné než čo som. Tak je práve svet len vôľou k moci a ?nič iné? okrem tejto vôle ním nie je.

Zamýšľať sa nad sebou sa neuplatí. Prečo? Lebo je vždy neskoro.

Akonáhle sa človek zamyslí nad sebou je neskoro. Ak by chcel skutočne vedieť tak by musel urobiť ďaleko viac než sa zamyslieť. V pravde by musel zamysleniu vedieť predísť. Ak dokážeš predísť akejkoľvek situácii v živote tak si dobrý. Alebo teda zlý ako chceš.

Ty sama chceš najviac ja viem. Ja som málo, nestačím, nestojím za veľa, ako sa nechala počuť, za veľa nestojím a preto ma ona...nepo-

trebuje. Ale ona došla ešte ďalej, ona tvrdí, že ja nestojím za nič. Používa pritom metaforiku toho „chuja“. Nič za nič „nestojí“. Ty chceš „chuja“? Evidentne ti chýba viac než celý svet aj z vesmírom dohromady, ale treba povedať, že inák si skvelá žena, že si úplne „skvelá žena“. Len keby si tak nepachtila po chuji, možno by tvoja pretváрка, ktorou sa maskuješ nebola až takým hnusom akým je v skutočnosti. Z dovolením samozrejme.....

Takto úbohých, úbožiakov, ktorý sa pretvarujú, že sú niečo viac ako sú som videl poprvé a dúfam aj naposledy.

Čo je najväčšou úbohosťou? Tváriť sa ako menší úbožiak než človek v skutočnosti je.

Vraj nestrpím ženu, vraj nestrpím „dokonalosť“. Dokonalú úbohosť, teda pardón...

Pozri sa na divadlo, ktoré týto ľudia hrajú a chcú aby som ich bral „vážne“, aby som ich chápal „naozaj“. Fakt si nevie predstaviť niečo nenormálnejšie ako brať ich divadlo vážne, ako brať vážne „ľuď“...

Veď o nič nejde, veď práve..

V každej sekunde môžeš povedať, že o nič nejde. Táto úplne nevhodnosť čohokoľvek. Úplná nevhodnosť človeka..

Človek sa pomeruje úžitkom. Jediná ľudská hodnota je užitočnosť. Neexistuje okrem užitkovosti žiadna iná hodnota, žiadna iná priorita. Zo mňa ona nevie mať úžitok a preto ma nepotrebuje ako sa nechala počuť. Človek s, ktorého nikto nemá žiadny účinok sa zvykne postaviť „do čela“ nakoniec.

Byť človekom je tak nepodstatné až sa zdá, že ani toto k ničomu nevedie. Nič som ako človek nedosiahol. Kludne si môžeme vymeniť svoje pozície. Človek pre mňa nemá žiaden význam. V pravde „byť človekom“ je na hlavu postavené. Tak ako byť ženou je na hlavu postavené, byť mužom, byť čímkoľvek, kdekoľvek, čokoľvek..

Nie, žeby „nič“ nedávalo zmysel, ale napriek tomu „zmyslu“, ho nič nemá...

Ona vie dobre, že ide na hotové.. nechcem povedať čo.

Ideál? Ideál je žena, alebo nič.

Každý chce bojovať, ale o čo?

S
lez

Hrůzostrašný morytát

o tom, co se přihodilo v jinak
početné obci, jejíž jméno se tu
posléz dozvíte, jenom co si tohle
všecko přečtete a ti, co na písmena už
nedohlédnou, ať si dají cvikr na nos,
nebo brýle, stalo se dvacátýho apríle

Stárek plzeňskýho pivováru Gambrinus vždycky takhle na jaře vyjíždí na revizní cestu po Čechách a Moravě, aby zvizitýroval restaurace, jestli hostinští mají sklepy chladné a trubky čisté a zda čepují poctivou míru s načechranou čepicí pěny, čili nedělají-li jejich pivu hanbu, jenomže sládka Pa⁹a letos trápilo revma a proto místo něj vyrazil vstříc dobrodružství ¹tel Kadraba. To bylo, panečku, pro příčinlivého úředníka vyznamenání! Kadraba ⁷ul pýchou, že byl nesnadným úkolem pověřen právě on. Ovšem když přibyl do obce ⁶ajovice, co to nevidí? Před hostincem leží totálně ožralé, tvar postrádající, vosoby Horák, Nejedlý, Šofar a Jareš. Sebezáchovný pud Kadrabovi napovídal: překro⁴mbaby, potom si ale řek, že bude ras, revize je holt revize a tak do Horáka kop, na Nejedlého sloup, do Šofara o⁵ kop a Jarešovi vrazil facku jako barák. Nejdřív se z opilosti probral k⁸atý Horák. On byl od náture rváč, Kadrabu popad, Jareš byl zase holič, pročež vyndal z kapsy nůžky a nebohému zmocněnci plzeňského pivovaru Gambrinus us³h – ale co?

Záležitost postoupena soudu, po prohlídce Kadrabova oudu seznamenala porota, že schází na²rle, což je věru zlé. Místo ožírání U Kinžálu bručejí teď řimbabové v kriminálu.

Anonym

zpívá se na nářev Když se ten Tálínskej rybník nahání

S
lez

Jiří Hůla: Nekonečný příběh

Že je na rohu Jakubské a Malé Štupartské klub Chapeau Rouge, to ví každý, nejsem si ale úplně jistý, že každý ví, že v jednom z oken (na fotografii úplně vlevo) existuje galerie s příznačným názvem Fenester. Od 16. 1. do 11. 2. zde vystavuje výtvarník Jiří Hůla pozoruhodný objekt, nazvaný Nekonečný příběh. Jde o pestrobarevnou kouli, jejíž příběh započal přibližně před dvaceti lety, když autor smotal první lacetku, kterou byl původně převázaný vánoční dárek a tak to potom šlo Vánoce co vánoce a letos o Vánocích ona koule zase poněkud nabude na rozměru a pozmění se její barevná skladba, inu, nekonečný příběh.

(mš)

V příštím čísle (vychází 1. března 2014)

rozhodně nenajdete:

- 1) Angažované básně Jaromíra Typlta
- 2) Sněhové zpravodajství z jihomoravského kraje
- 3) Universální návod a plán státního převratu a převzetí moci.
- 4) Universální návod a plán k zamezení státního převratu a převzetí moci

Na shledanou příště!
Ne za pomeňte!